

ŽENA IN DOM

LETO IX.

MAREC 1938

ŠTEV. 3

VSE ZA VAS

in za Vašo družinico,
da bo radost pomladi
popolna . . .

Pridite in se prepri-
čajte, da imamo pri-
pravljeno za Vas naj-
lepšo izbiro novosti za
pomladna oblačila —

MANUFAKTURA **NOVAK**
LJUBLJANA - KONGRESNI TRG PRI NUNSKI CERKVI
KVALITETNO BLAGO - VEDNO NAJUGODNEJŠE CENE

Tudi res!

Učitelj: «Rezka, na čem spoznamo, ali je kokoš mlada
ali stara?»

Rezka: «Na zobeh, gospod učitelj.»

Učitelj: «Kaj? Kokoši vendar nimajo zob.»

Rezka: «Ampak mi jih imamo, gospod učitelj.»

MEZ
odlična prediva
za ročna dela

C.M.S.

Mojstrovina

**z Dr. Oetker-jevim
PECILNIM PRAŠKOM**

Otroški lasje

rabijo posebno nego!

Že pri odraslih lasje zelo lahko izgube svoj sijaj in gibčnost, kako občutljivi so potem šele nežni otroški lasje! Otroški lasje rabijo posebno nežno nego, brez vsake sestavine, ki bi mogla dražiti lase ter jim škodovati.

KAMILOFLOR
Specijalni Shampoo za plavalaske, ne vsebuje alkalijskega.
Daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA

BRUNETAFLO
Specijalni Shampoo za temne lase, ne vsebuje alkalijskega, daje lasem čudovit sijaj.

SHAMPOO

Nezaželeni obiski.

Nedavno smo se seznanili z mlado ločeno gospo, o kateri se širijo kaj nenevarne govorice. Prvotno me je to kaj malo zanimalo, zadnje čase se mi pa vedno pogosteje vsiljuje misel, da to govoričenje morda le ni tako brez podlage. Že njeno vedenje v naši hiši se mi zdi kaj čudno. Njeni obiski so čedalje pogostejši in daljši. In na čudo: vedno pride le tedaj, kadar je doma

tudi moj mož. Nisem sicer ena tistih, ki že za vsako senco slutijo nesrečo. Vendar me pa vznemirja to, da so se zadnji obiski zavlekli že kar pozno v noč in da gospa ob teh neskončnih obiskih vselej pozove moža, da jo spremi domov. Nisem si več na jasnem, kako naj po vsem tem še na to zadevo gledam. Bojim se, da bi se kakorkoli ne prenačljila ali osmešila, bojim se pa tudi tega, da bi se morda neovirano razvilo nekaj, kar bi mi utegnilo uničiti dosedanje srečo.

A. K.

Odgovor. Predvsem tole: ne ozirajte se na govoričenje »dobrih«
sosed in prijateljic, ker za vsem tem največkrat ne tiči drugega kakor iz nezaposlenosti porojena opravljivost in zavist. Če je pa res tako, kakor pravite, tedaj bo pač dobro, da svoji nezaželeni obiskovalki pokažete, kako neljubi in odveč so Vam njeni obiski. Govorite z njo le toliko, da ne grešite proti pravilom gostoljubnosti, in se je ogibajte, kjerkoli se da. Če ima le količkaj ponosa v sebi, bo Vaše odklonilno vedenje kaj kmalu razumela in ga tudi upoštevala. Prav posebno dobro pa morate premisliti to, kako se boste vedli proti svojemu možu. Ali bi bilo boljše, da vso zadevo

molče prezrete ali pa da se z njim ob pravi priliki odkrito pogovorite, to morete pravilno presoditi edinole Vi sami.

Pomislite tudi, da je sleherni človek (žena pa seveda še prav posebno!) podvržen včasih res močnemu čustvenemu nihanju. Da so dnevi, ko se zgrozimo ob misli, ki nas morda že drugi dan komaj še malo vznemirijo.

Prespite vse to še enkrat ali pa dvakrat! Potem se Vam ne bo treba več bati, da bi ukrenili kaj, kar bi ne bilo prav.

Še en odgovor na vprašanje »Ali je prav, da popuščam?« («Žena in dom» 1938/I): Vse, kar Vam morem reči, je to: Zavidam Vašega moža!

Togoten otrok.

Imam triletnega sinčka, ki je silno togoten. Če mu le kaj ni po volji, že kriči in se dere, da bi človek skoro oglušil. Zdaj se mi je nekajkrat celo vrgel na tla in cepetal z nogami in rokami kakor divji. Kako in s čim naj ga tega odvadim?

H. F.

Odgovor: Kar pustite ga, da se dere in kriči, in nikakor ne popustite. Naj mali tiran le vidi, da s tem kričanjem nič ne doseže. Čudili se boste,

Oglaš je registr. pod S. št. 1675 od 17. XII. 1936.

kako hitro bo to potem opustil. V skrajnem primeru mu odštejte na ohlajenju del njegovega telesa pet ali sedem toplih (toda ne surovih!), pa boste imeli mir enkrat za vselej.

Med prvim in drugim.

Odkar sem Vaša naročnica, vedno z zanimanjem prebiram to Vašo rubriko. Mnogim ste že pomagali s svojim dobrim nasvetom, oprostite, da se tudi jaz zatekam k Vam, ker sem prepričana, da boste razumeli tudi mene. Spoznala sem človeka, ki bi se rad poročil z menoj. Je zelo dober in ugleden. Jaz pa vendarle nimam pravega veselja. Ali ga bom morda le vzljubila, če bom z njim v ožjem stiku? Pred nekaj leti sem se zaljubila v fanta, ki mi je bil zelo simpatičen, a ta mi je srce razdejal, da zdaj do nobenega drugega ne čutim prave ljubezni. Ali bom mogla ljubiti zdaj še koga drugega? Ali naj še čakam, da se morda le povrne prvi? Stara sem 24 let. Vidim in opazujem druga dekleta, ki so kakor jaz vzgojena »po starem kopitu« in so se poročila s prvim, ki so ga ljubile, pa so vendarle razočarane. Mar zato, ker niso znala svojih nazorov modernizirati? Moški se kaj hitro vžive v novo dobo, medtem ko se to mnogim izmed nas upira. Prosim Vas, gospa, kaj naj storim.

Večletna naročnica.

Odgovor: Ali morda poznate tisto pesemco, ki poje:

*Le enkrat da b' mogla ljubiti
ko takrat, ko bil je še maj,
a vse, prav vse je minulo,
prekrasne sene je kraj.*

Da, prva ljubezen! Prva je pač vedno ena sama in edina in prav nobena več. Čemu bi jo tudi sicer opevali pesniki vseh krajev in dežel? Pa ni tako samo z ljubeznijo, ampak s prav vsem v življenju. Vse, kar prvič doživimo, kar prvič vidimo ali pa okusimo, ima v sebi poseben čar, prav poseben odtенок, ki ga v obnovitvi vedno zaman iščemo in pričakujemo. In še nekaj: čim več človek od ljubezni, od življenja pričakuje, tem večje je navadno tudi njegovo razočaranje nad njim. Najsrečnejši je pač tisti, ki se zna vsakemu položaju prilagoditi, ki vzame življenje takšno, kakršno pač je, in tudi ljudi takšne, kakršni so. Ker pa ta modrost ali sposobnost ali moč, imenujete to že kakorkoli, ni dana vsem ljudem v enaki meri, zato so tudi ljudje na tej naši zemlji srečni, manj srečni ali pa celo nesrečni.

Ali boste s tistim, ki Vam ponuja roko in srce, srečni ali ne, tega Vam naprej pač nihče ne more povedati. Še manj pa to, ali se bo Vaš prvi fant še kdaj povrnil k Vam ali ne. Vse, kar Vam lahko kdo pove, je to, da je na svetu nešteto deklet, ki bi bile presrečne, če bi jim kdo, ki je »dober in ugleden«, ponudil roko. Ki bi ga vzljubile že samo zato, ker jim nudi dom in pravico do otroka, ki je tudi dandanašnji ženi v kljub vsej modernizaciji še vedno najlepši smoter življenja, vir največje, najčistejše sreče. Ko bi se hoteli poročiti s

Franck
daje kavi
aromo, barvo,
izdatnost

kom, o katerem sami ne veste, ali ga boste mogli kdaj vzljubiti ali ne, bi pa prav gotovo ne bilo prav. Svetujem Vam pa, da se nikakor ne prenačite in da vso zadevo še prav dobro premislite. Sicer se utegne zgoditi, da iz morda samo namišljene naklonjenosti do svojega prvega fanta ali pa v pomladno romantičnem razpoloženju storite ali pa opustite kaj, kar boste obžalovali vse življenje.

Ali naj zidava?

Odkar sva poročena, sanjariva z mojem o lastni hišici z majhnim vrtičkom, kjer naj bi uživali res sončno mladost najini otroci. Z leti sva si prihranila toliko, da bi zadostovalo za nakup zemljišča in za zidarska dela. Za vse ostalo pa bi se morala zadolžiti. Dolga pa se tako zelo bojim. Ali ne bo to breme morda le preveliko?

K. L.

Odgovor: Lepo je imeti svoj dom. A lepo le tedaj, če je ta dom tudi resnično naš ali pa vsaj toliko naš, da nas bremena, ki so zvezana z njim, ne pritiskajo k tlom. Da nam ni trepetati iz dneva v dan, kdaj nam nestrpnost, morda tudi brezsrčni upniki ta dom poženejo na boben, nas pa na cesto. Če ima Vaš mož dobro in stalno službo, da boste najeti dolg lahko vedno v redu odplačevali, potem zidajte. Sicer pa to misel rajši opustite ali pa vsaj odložite za nekaj let. Kajti dolg je breme, ki je že marsikomu pobelil lase in že marsikoga pogubil.

Morda bi bilo prav, če si kupite knjigo inđ. arch. Kregarja »Kako si gradim svoj dom«, v kateri dobite marsikak res

Praktični nasveti

Boraks je tako poceni in tako korigen, pa se prav za prav malo uporablja.

Boraks omehča vodo in nam zato pomaga varčevati z milom. Boraks beli, ne da bi škodoval tkivu kakor mnoga druga belila. Zlasti volnene reči, ki so kot jopiči, bluze, pulovri itd. v modi, perimo v boraksovi vodi, pa bodo kakor nove. Milnici pridamo eno ali dve žlici boraksa, operemo v njej volnene predmete kakor navadno, jih še enkrat z milom v čisti vodi preperemo in nazadnje izplaknemo v vodi brez mila. Bele bluze in pulovri so kakor novi in se tudi ne vskočijo. Boraks se tudi vselej izvrstno obnese pri pranju in platu, ki je zaradi dolgega ležanja zarumenelo. Če nastane pri likanju s prevročim likalnikom madež, ga omočimo z boraksovo

dobro nasvet. Knjiga je izšla v treh delih in stanejo vsi trije deli 90 din. Kot naročnica »Žene in doma« jih dobite za polovično ceno.

Ugledna zakonca iz Krškega gospa Anica in gospod Fran Rendla, oba izredno agilna člana raznih humanitarnih društev in naša dolgoletna naročnika, sta praznovala v ožjem domačem krogu minulo nedeljo, 20. februarja, 40letnico zvestega zakonskega življenja. Želimo jima še mnogo zadovoljnih in zdravih let!

Poročile so se naročnice:

gospodom Lazarjem P. Miloševićem gospodična Terezija Bagarijeva z iz Slatine; gospodična Vilma Drogenikova z gospodom Francem Znidarjem iz Ljubljane; gospodična Štefka Janeševa z gospodom Slavkom Kosom, krojačem iz Zagreba; gospodična Ela Modicova z gospodom Oskarjem Fritschem iz Ljubljane; gospodična Angelca Novakova z gospodom Adolfom Skobernetom iz Zalca; gospodična Jožica Ropretova z gospodom Martinom Bajžljem iz Stražišča in gospodična Sidonija Šandorjeva z gospodom Vinkom Klarom, trgovcem iz Bogojine.

Iskreno čestitam!

raztopino in potem hitro prelikamo. Orumenelo perilo operemo kakor po navadi, potem pa ga denemo za 24 ur v vodo, v kateri smo raztopili 30 gramov boraksa (računaj na 1 vedro vode približno 8 gramov boraksa!). Celotno škrobu je dobro pridati boraksa, ker se potem perilo lepše sveti.

Če hočemo umivati steklo in porcelan, raztopimo v vodi boraks. Posoda se bo lepo svetila, ne da bi jo bilo treba še posebno loščiti. V taki vodi se daje dobro snažiti tudi ščetke in glavniki.

Malo je znano, da ugonablja boraks tudi ščurke. V ta namen zmešamo enako količino boraksa in sladkorja in potresemo to zmes zvečer pred špranje, iz katerih leze ta mrčes. Ščurki potem kaj hitro poginejo.

Ali molče oči kadar govori ljubezen?

Za noč mastna
Elida Citron Cold Cream.
Njena izborna sestavi-
na čisti in hrani kožo.
Prastara polepševalna
sredstva, namamelis in
citrono, je združila na-
predna znanost v po-
polnost, zato ta krema
kozmetično najbolje
deluje.
★

Čestokrat izda en sam pogled več kakor mnogo besedi. Ali ni tako priznanje najlepše za vsako ženo? Zato bi morali storiti vse, da ostanete v „njegovih“ očeh lepi.

Gotovost, da boste vedno lepa in dobro negovana, Vam daje ELIDA krema IDEAL, dnevna krema za polepšanje. Polt postane medla, enakomerna in čista, zaradi dodatka hamamelisa poživlja in obnavlja kožo.

ELIDA KREMA

*Vsak si želi biti tako
samozavesten v družbi.*

DOBER KROJ VAŠE OBLEKE JE TISTA
SKRIVNOST, KI VAM TO LAHKO OMOGOČI!

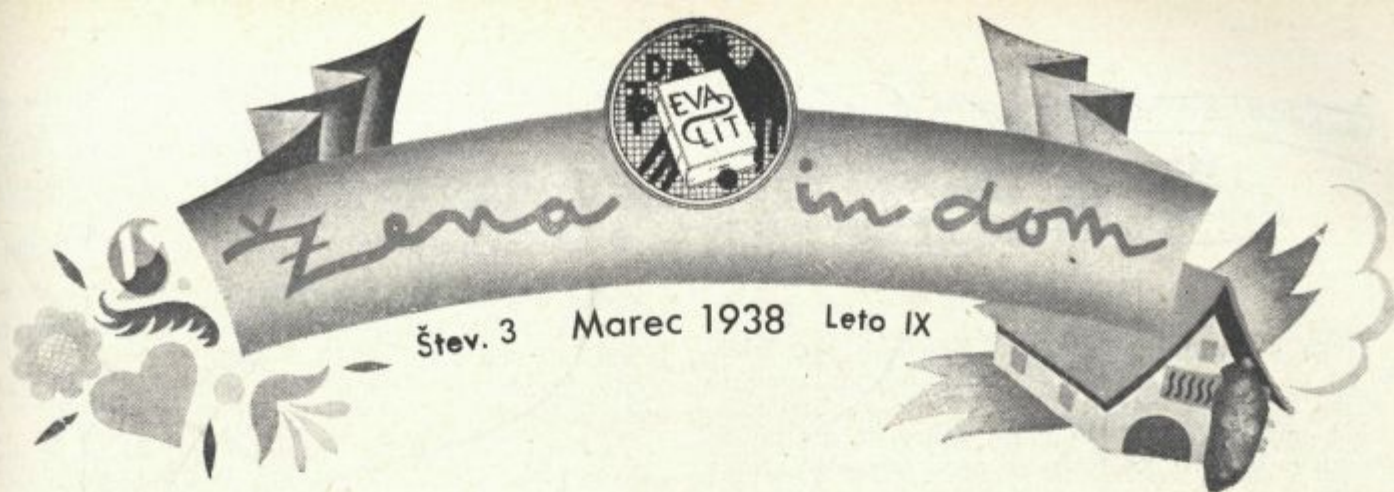
Ljubljana, 1938.

Velecenjena milostljiva,
spoštovani gospod!

Po vzoru inozemskih modnih ateljejev
in po enoletnem inozemskem studiju v vodilnih vele mest-
nih salonih bomo v kratkem otvorili v Ljubljani najmo-
derneje opremljen modni atelje
za dame in gospode.

Inozemski modeli, najnovejše modne smernice, odličen
kroj in izdelava, predvajanje modelov itd., - to je naš
program, ki vas bo prav gotovo popolnoma zadovoljil.
Predstavili se vam bomo s predvajanjem
novih pomladanskih modelov 1938.

SOUVAN-CO.
MODERN TAILORING
LJUBLJANA, MESTNI TRG 24

Drage naročnice in bralke!

odrijana so некоč vprašali: Kaj je človeku najbolj potrebno za srečno življenje?» In odgovoril jim je: «Najbolj potrebno jim je spoznanje, da njih nadloge niso največje, da njih bolezni niso najtežje, da njih siromaštvo ni najhujše...» Življenje nam pogosto kaže, da je res tako. Kdor se ne zgleduje po tistih, ki jim je življenje mehkeje postlalo, ampak po tistih, ki jih je usoda še huje pritisnila k tlom, je navadno zadovoljen. Njegove želje ne presegajo možnosti, zato ne poznajo mnogih neizpoljenih želja. In kadar jih življenje le preveč žuli, se ozirajo po tistih, ki imajo še manj in ki so še bolj nesrečni.

Stara ženica, ki se preživlja z dvestopetdesetimi dinarji na mesec, je pripovedovala svoji sosedu: «Da, da, časih je hudo. Sin je pokopan v Ameriki, in tako mlad je bil, ko je umrl, hčerko je jetika pobrala, mož mi je ostal v svetovni vojni, sam Bog si ga vedi, kje so ga zagrebli... Vso mladost sem pregarala, vsa leta sem varčevala, zdaj imam pa dve sto petdeset dinarjev miloščine na mesec... Ampak veste, gospa, kadar mi je prav hudo in nimam komu potožiti gorja, se malo izprehodim. Proti bolnišnici zavijem, časih grem tudi do gluhonemnice, in ko pridem domov, se mi zdi življenje spet znosno. Toliko bede lahko srečate na Vodmatski cesti! Bolniki prihajajo in odhajajo. Prejšnji teden je peljala neka mati slepega sina iz bolnišnice. Časih malo postojim pred vhodom in premišljujem, koliko jih je v tem rjavem poslopju, ki bi radi menjali z menoj, da bi le bili zdravi! Najhuje je, kadar ne sprejemajo več bolnikov. Eni se jezijo, drugi hočejo z jokom in prošnjami omehčati pisarniško osebje, tretji nimajo za vlak, da bi se vrnili domov, četrti se samo trpkro nasmehnejo in gredo. Bog sam ve, kam gredo. Zadnjič se je pripeljala mlada kmečka mati s triletnim otrokom, ki je imel vso glavo v gnoju. Tri ure daleč ga je nosila do vlaka, potem se je pet ur peljala, in tu je niso mogli sprejeti, ker je bila bolnišnica prenatlačena. Ej, si mislim, mrtvi ne potrebujejo več pomoči, a kako mora biti materi pri srcu, ki svojemu živemu otroku ne more pomagati?»

Preprosta starka z dvestopetdesetimi dinarji miloščine na mesec je zadela v črno. Po tistih se zgleduj, ki so še nesrečnejši od tebe, pa boš lažje živel! Neizpolnjene želje ležijo človeku na duši kakor težko breme. Ne želi si torej reči, ki jih ne moreš doseči. Ne segaj po zvezdah! In če bi izkušali vsi vsaj časih pomisliti na tiste, ki so še bolj nesrečni od nas, bi prišli tudi do spoznanja, da morda kje lahko pomagamo. Prišli bi do spoznanja, da nam je vsak človek brat in da ne gre, da bi se enemu bratu dobro godilo, ko drugi komaj diha. Potlej bi morda tudi nekateri pomislili, da ne gre zidati palač, razkošnih kavarn, belih asfaltiranih cest in spomenikov misijonarjem, ki so darovali svoje moči zamorčkom v daljni Ameriki in Afriki, medtem ko ljubljanska bolnišnica odklanja sprejem bolnikov, ker je zgradba premajhna in so vse postelje oddane...

UREDNIŠTVO.

France Škodlar: Brez strehe

(Nadaljevanje.)

Tega Katrica ni pričakovala. Hotela je, da, želela si je, da bi jo objel, ji rekel nežno besedo, a ona bi se mu razjokala na prsih. To bi ji, tako si je domisljala, povrnilo moči. Lovre pa, kakor da mu nič ni za njeno bolezen, ko je že nji sami zaradi tega tako hudo.

«Samo za to ti gre», je prišpičila ustnice.

Še nekaj je hotela reči, a ji je kašelj zaprl sapo. Izpljunila je kri.

Lovre se je vznemiril.

«Za božji čas — kri!»

«Saj vidiš», je rekla žena mrzlo.

To zanjo ni bilo nič novega. Razdraženost, ki jo je iztežka zadrževala, je prehajala na moža.

«Bolna si, a se siliš z delom», ji je očital.

«Nisem bolna», je rekla trmasto. «To je le tako prišlo.»

«Kaj boš tajila! Bolna si. Saj komaj stojiš na nogah.»

Res, dvignila se je bila, da bi odšla po delu. Toda začutila je, da ne more več varati niti sebe niti moža. Njo, ki ni marala slišati o bolezni, je to zadelo kakor najhujši udarec. Zakrilila je z rokama, kakor da hoče nekam zleteti, nato se je sesedla na posteljo.

«To ni nič», so ji pritekale solze. «Ali želiš, da bi res že umrla, ko tako govoriš?»

«Kaj bi imel od tega, ako bi ti umrla? Jutri pojdeva k zdravniku.»

To ji je da'lo novih moči. Nekaj rdečice ji je dahnilo v blede lica.

«Nikamor ne pojdem», so se ji poblebskile oči. «Ne k zdravniku, ne v bolnišnico! Ako naj že umrem, bom tu umrla.»

«Kakšne besede pa so to? K očetu stopim po konja, še nocoj se odpeljeva.»

Lovre je pozabil na trudnost in na lakoto. Jezila ga je ženina upornost, njena bolezen ga je navdajala s skrbjo. Govoril je odločno, a ne ostro, toda besede so odmevale v ženini notranjosti kakor krik. Pomolčala je za minuto, oči so se ji ostro zazrle v moževe zenice. Kazalo je, da ga izprašujejo do dna.

«V bolnišnico!» je zagorela. «Da bi ti gospodinjala Jožica? Ti komaj čakaš tega.»

Saj je bila norost, kar je govorila. To bi si bila v treznih trenutkih tudi sama priznala. Bila je kakor pijana, ni se mogla premagati. Ljubosumje, ki jo je dolgo izpodjedalo kakor podtalna voda breg, je v zamolklem kriku planilo iz nje. Zdril se je plaz, nesel s seboj vso naplavino njenih tihih, bolestnih sumničenj in vse podiral pred seboj.

Lovre je bil prepaden. V prvem trenutku ga je obšla misel, da je žena zblaznela. Končno mu je postalo jasno, za kaj gre. Zaslutil je bil že tedaj, ko je bila žena odslovi'la Jožico iz hiše. Nekdanji prijateljski se nista več pogledali. Da žena še nosi v sebi, kar se je tedaj nejasno razgrnilo pred njim, niti malo ni slutil. Bolelo ga je, a jo je izkušal opravičiti z boleznijo.

«Neumnost govoriš», se je branil. «To so tvoje bolne blodnje.»

Žena pa ni odnehala. Bila je kakor požar. Krik se je odbijal od sten in se razlegal skozi okno. Tedaj so tudi moževe besede postajale ostrejše. Toda še vedno se ni dal premagati od srda. Poizkusil jo je pomiriti, prepričati, da je neumno, kar govori.

«Še pred najino poroko si gledal za njo. Ali mar misliš, da nisem opazila?»

«Sama veš, da ni res, kar govoriš...»

Katrica je bila kakor iz uma, vsaka moževa beseda je vplivala nanjo kakor olje v ogenj.

«Res je, res, res! Ne taji, ko te izdajajo še oči! Prisegla bi lahko...»

«Za božji čas, Katrica, spametuj se! Saj to je norost, to je od sile... Nikoli, niti z najrahljšo mislijo... Če bi mi bila le rekla, poklical bi bil kako drugo žensko...»

«Zdaj lahko tako govoriš», se je zasmejala. «Jaz sem nesrečna. Sovražim te, četudi sem te imela rada. Nečem te več videti. Nečem več živeti... Umrla bom... Toda akotudi umrjem, z Jožico ne bosta srečna! Nikoli! Prekolnem vaju...»

Z razprostrtimi rokami je zaplavala po sobi. Njena k sumničanju nagnjena urav jo je potegnila za seboj, da ni mogla, ne utegnila presojati svojih besed. Zaveš, da je izgubljena, da bo morala umreti in zapustiti vse, jo je delala blazno. Ne toliko ljubosumje, želo smrti jo je zastrupljalo.

Lovre ni znal brati poslednjih in najglobljih vzrokov njenega razburjenja. Vzelo mu je besedo, gledal jo je kakor uganko. Ne samo da mu dela krivico, neko namišljeno sramoto kriči pred vso vasjo. Že po naravi je bil nagle jeze, to mu je pognalo vso kri v sence. Začutil je omotico v glavi. Pred njim ni več stala bolna žena, ampak zlo, ki ga hoče pogubiti... Z dvignjenimi rokami in s skrčenimi prsti je šel proti nji...

Ko je Katrica v silnem naporu izbruhnila kri in se zgrudila na kolena, se je v grozi zavedel svojega početja. Pobral jo je in položil na posteljo. Bila je vsa krvava in strahotno blede. Za trenutek se je zdelo, da je brez življenja.

Lovre bi jo bil tepel kakor morilec, ki se v očitaniu in jezi še enkrat znese nad svojo žrtvijo. Premagala sta ga strah in sočutje.

«Katrica!» se je nagnil nad bolnico.

Ni mu odgovorila. Z najmanjšim znakom mu ni dala razumeti, da ga sliši. In vendar je še živela. Da, še je živela, saj je še dihala. Težko, pridržano, kakor da jo zbada v prsih. Velike oči so ji bile na široko odprte, da so se zdele še večje. Strmele so nekam v strop...

Lovre je planil skozi vrata.

4.

Lovre je bil opazil že takoj prve čase, da ga ljudje gledajo z neprijaznim očesom. Bil jim je tujec, pritepec, nemanič, ki se je priklatil kdo ve od kod in dobil lepo hčer uglednega kmeta za ženo.

Njunemu zakonu niso prerokovali sreče. Ljubezen, ki so jo opazili med Katrico in Lovretom, jih je navdajala z zavistjo. Ko se je tisti večer razlegnil iz kovačnice krik, so se pomenljivo spogledali in nategnili obraze. Ali zdaj vidite, kaj se je skrivalo pod pepelom?

Ko je Lovre pritekkel iz veže, je zadel na skupino žensk, ki so stale na klancu.

«Pojdite h Katrici», jim je zaklical. «Jaz se odpeljem po zdravnika.»

Po vnanjem videzu je bil tako divji, da so se mu ženske plahe umaknile... Čez nekaj minut je oddrhal po klanecu voz, v noč se je razlegalo pokanje biča.

Medtem so bile ženske že stopile k bolnici. Gnala jih je bolj radovednost ko sočutje. Obstopile so posteljo.

Katrica je sople kratko, pridržano, iz prsi so se ji kdaj pa kdaj iztrgali težki vzdih. Oči, ki so bile kakor da so neizrečeno začudene nad nečim, so se komaj premaknile. Bile so kakor zrcalo utrujene, umirajoče duše. Kaj so dopovedovale in izpraševale? Od kod vsi ti tuji obrazi? Kaj ji hočejo? Kje je Lovre?

Pogled ji je počasi drsel preko obrazov, roke so se ji zganile. Kaj hoče?

«Kaj ti je, Katrica?»

Ni odgovorila.

«Kje te boli?»

«Kaj se je zgodilo?»

Za trenutek so ji zastale prsi, kakor da napeto prisluškuje. Nato se ji je obraz za spoznanje skremžil na jok, a se je takoj zopet nategnil v bolečini.

«Videti je, da ji je vzelo besedo.»

«Kje pa je Ferjan, da ga ni?»

«Ali bi je ne kazalo sleči in pogrnuti? O, kako se je vsa okrvavila!»

Bolnica se ni niti zganila, ko so ji ženske potegnile vrhnjo obleko s telesa in jo zagrnile. Bila je brez moči, brez volje. Naj naredijo z njo, kar jim drago. Z mokro cunjjo so ji obrisale kri, ki ji je še vedno silila na ustnice. Njena kratka sapa je bila čimdalje krajša, kakor da zadržuje neko bolečino ali kakor da ji peša srce. Oči so se ji zapirale, kakor da jo navdajata trudnost in omotica.

«Moj Bog, da bi le tako ne umrla!»

«Ali bi ne šli po duhovnika?»

Tedaj je vstopil Ferjan. Prej ga ni bilo doma. Ko se je vrnil iz trga, je zvedel, da se je Lovre odpeljal Katrici po zdravnika. Ali je res tako hudo? Nekam zmeden in prepaden je obstal za vrati.

«Kaj je z njo?» je pomežiknil v blede svetlobo luči, kakor da premaguje čustvo.

Sosede so se umaknile od postelje.

«Ne vemo, kaj ji je. Saj ne more nič povedati.»

Možu so klecala kolena, ko je stopal do hčere. Saj je bil opazil, da Katrica že dalje časa ni taka, kakor bi si jo želel. Da je že tako daleč, si ni mislil. Ni si tajil, da jo ima Lovre rad in da stori zanjo, kar je v njegovi moči. In vendar — si je očitil — če bi je ne bil dal temu človeku, bi bila morda zdrava.

«Katrica!»

Hči ga je opazila skozi na pol odprte trepalnice; kazalo je, da ga je spoznala. Ali se mu ni hotela rahlo nasmehnuti, a se ji ni posrečilo? Tog izraz ji je legel na lica.

«Saj je vsa od krvi», se je zavzel Ferjan.

«Nekoliko smo jo ocedile.»

«Še vedno ji sili čez ustnice.»

Neka ženska je pristopila in ji z robcem obrisala svežo srago krvi.

«Vrat ima ves podplut», je omenila.

Ferjan se je sklonil nad hčerjo. Odgrnil ji je rjuho in nekaj trenutkov kakor začaran strmел na njen beli vrat. Noge so se mu zašibile v kolenih, tema se mu je delala pred očmi. Grenka žalost mu je zajela srce, hkrati mu je rdečica srda silila v glavo.

«Katrica! Kaj se je zgodilo?»

Bolnica je uprla oči v Jožico, ki se je bila v tistem trenutku prikazala na vratih. Vznemirila se je, hotela dvigniti roko, a ni imela več toliko moči.

«Kaj hoče?» je vprašala ena izmed žensk.

Jožica je zaslutila, kaj hoče bolnica. Molče se je umaknila v mrak kuhinje.

Katrica se je ozrla v očeta.

«Povej, kaj se je zgodilo? Ali te je davil?»

Ferjan se je vedel, kakor da ji hoče izsiliti odgovor. Hči je razumela. Kakor ob nekem spominu, se ji je obraz nategnil v bolesten izraz. Ali ji ni od vsega življenja ostalo le veliko razočaranje? Morda je tedaj treznejše presojala in ji je bilo žal zaradi Lovreta, ali pa ga je le še huje sovražila. Zdelo se je, da z molkom zadržuje izbruh krvi in z njim življenje. Vendar je z vso silo pognala glas iz sebe...

«Lovre...»

Zasopla je, hkrati z besedo ji je prišla kri čez ustnice. Kaj je hotela povedati? Tega nihče ni vedel. Zopet je zaprla oči, telo se ji je nemirno stresalo.

«Umira», se je z grozo izvilo iz Ferjana. Naj teče kdo po župnika! Prižgite svečo!»

Vse se je naglo izvršilo.

Ferjan je pokleknil k postelji in molil z drhtečim glasom. Plamenček sveče je plapolal v jesenski sapi, ki je vela skozi okno.

Katrico so deli v poslednje olje, nato se je onesvestila. Tri ure pozneje je izdihnila.

5.

Noč se je nagibala že proti jutru, ko je Lovre pripeljal zdravnika. Širok in mračen jima je Ferjan stopil naproti. Zeta ni pogledal.

«Prepozno», je rekel zdravniku. «Hvala za trud!»

Lovre je obstal kakor okamenel, brez sape.

«Ali je umrla?» je prišlo zamolklo iz njega.

Tast mu ni odgovoril, kakor da ga zanj ni na svetu. Povabil je zdravnika, naj stopi z njim. Plačal mu bo, nato ga zapelje nazaj v mesto.

Lovre še vedno ni mogel razumeti. Toda biti je moral resnica. V oknih je trepetala svetloba, sence so se premikale za šipami. Vso pot ga je obhajala neka težka slutnja. Toda zdelo se mu je, da mu prihaja le iz samoočitka, da je položil roko na ženo. Da bi mogla medtem umreti, nato ni niti pomislil.

Z naglimi koraki je stopil v vežo. Ob stopnicah sta stala dva orožnika. Začudil se je. Kaj pa ta dva delata tam? Toda ni utegnil, da bi se v mislih ukvarjal z rečmi, ki se niso tikale njegove žene. Stekel je po stopnicah, odrinil nekaj ljudi, ki so stali na vratih. Stopil je v sobo.

Katrica je še vedno ležala na postelji. Bila je zelo blede, skoraj sinja v obraz. Oči so ji gledale izmed rahlo zaprtih trepalnic. Sredi modrih kolobarjev so bile skoraj grozne. Na sebi je imela praznjo obleko, bila je opravljena kakor za v cerkev. Tudi lase je imela urejene. Prste sklenjenih rok so ji ovijale črne jagode molka. Izpod palcev ji je gledal majhen križec.

Lovre je obstal pred njo. Počasi, samogibno se mu je dvignila roka, pokrižal se je.

«Moj Bog, saj je res», se je za trenutek ozrl po ljudeh.

Ti mu niso odgovorili, le gledali so ga. Saj tudi ni pričakoval takega odgovora. Umaknil je pogled, vzel oljčno vejico iz skodelice z blagoslovljeno vodo in pokropil rajnico.

(Nadaljevanje prih.)

SREČANJE

Molče je stopal ob njeni strani. Mira se je zaman izpraševala po vzroku njegovega molka. Že dva dni je v njeni družbi nekam zamišljen in nestrpen. Vsa njena vedrost, ki jo je on tako ljubil pri njej, ga ni spravila iz tega razpoloženja. Zato je zdaj tudi Mira molčala.

Stopala sta skozi zasneženi drevored. Veje kostanjev so se šibile pod težo snega, iz bližine so žarele luči mesta, pod nebom je veter podil temne oblake. Tu v drevoredu pa ga ni bilo čutiti. Stal je kakor zasnanjan v neznan svet. Mira je ljubila ta drevored. Tu se je prvič srečala z njim, s Tonetom. Čisto slučajno je bilo to njuno srečanje. Knjiga ji je zdrknila izpod pazduhe na tla in on, ki je slonel tik za njo, jo je pobral in prečital naslov. Potem se je nasmehnil in ji vrnil knjigo, rekoč, da resno dvomi, ali sama čita za ženske zelo suhoparno knjigo o svetovnem gospodarstvu. Mira je trdila, da jo ne le čita, temveč da jo je že prečitala. Ne da bi jo prosil dovoljenja, je stopal vstric nje dalje po drevoredu in jo izpraševal po vsebini knjige. Mira se je na glas smejala tej izkušnji, ki jo je še kar dobro prebila, vsaj tako je takrat trdil Tone. Kako vse drugače je bilo tedaj hoditi ob njem z njegovim nasmejanim obrazom! Danes pa... nekaj trpkega ji je pričelo legati na dušo. Sama ni vedela zakaj...

«Ti» se je mahoma okrenil Tone k Miri, «zakaj mi nisi nikdar povedala... tistega... o Milanu?»

Miri so vzdrgetale roke. Zdaj je razumela njegov molk... Vedela je, da pride nekoč s tem vprašanjem, toda da ga bo to vprašanje vznemirilo in potrlo, tega ni pričakovala. Kaj je tudi on samo možki in ne človek, ki zna razumeti? Kaj se je zmotila v njem?

«S kakšno pravico zahtevaš računa o moji preteklosti?» ga je vprašala Mira po kratkem premolku tiho in počasi. «Mislim sem, da si me vzljubil takšno, kakršna sem, da v meni nisi ljubil človeka preteklosti, temveč človeka sedanjosti, da...»

Tone je molčal. Pospešil je samo korak, da ga je Mira komaj dohajala. Tudi ona je molčala... Komaj sta se našla, pred nekaj meseci... zdaj pa... zdaj se Tone vznemirja zaradi neke drobne, grenke ljubezni do Milana, ki je nekoč bila...

«Nekoč sem te vprašal, Mira, Tisto noč... jeseni. Kmalu potem, ko sva se spoznala. Pa mi nisi nič odgovorila. Zakaj ne?» Tonetov glas je bil tih in globok. Mira je vedela — tak globok glas je imel Tone vselej, kadar je kaka reč vznemirjala globino njegove notranjosti. Ljubila je ta njegov glas... Nehote se je nasmehnila... Tisto noč? Da... Jesen... Topel veter v vejevju kostanjev... Orumeneli listi v trepetu padajo na tla... Tone! Toliko sreče je bilo v tistem večeru, pa bi si jo človek grenil s spomini na preteklost... Ne moreš razumeti? Ne veš, kaj se pravi biti lačen... lačen ljubezni... dolga tri leta... In potem srečaš človeka, človek sreča človeka... vsaj misliš si tako in si srečen. Nenadoma pa pride od nekod preteklost in poseže v tvojo sedanjost, mrzlo in brezobzirno in sedanjost terja od tebe odgovora za preteklost... S kakšno pravico? S pravico spoznanja, da bi šele v grenkobi preteklosti spoznal, kako zelo si

človek... da si prav za prav šele preko nje našel v sebi človeka, da si se z njenim trpljenjem obogatil...

«Zakaj ne odgovoriš, Mira?»

«Kaj naj ti odgovorim? Mislim, da... da si me v tem času, kar se poznavam, kar sva si blizu, dovolj spoznal, da lahko zaupaš moji preteklosti. Nikoli ni bilo ničesar v njej, kar bi si ne upala pred vsakomer zagovarjati.»

«To je premalo...» Tonetov glas je zvenel tiho in trdo.

«Kako premalo?»

«Tisto... zaradi Milana. Ne morem prenesti, da je...»

Mira je čakala, da bi končal. Toda ni izgovoril do kraja svoje misli. Vkljub temu ga je razumela. Ni mogel prenesti, da jo je nekdo drug pred njim držal v svojem naročju in da je že nekdo drug poljubljaj njene ustnice. Tako torej tudi Tone... Tudi v njem se je prevarala... Samo možki je... Ni je ljubil zaradi nje same, njo vso, kot celoto, kakršna je... ljubil je le njeno telo. Kako bi sicer...

«Zakaj ne odgovoriš?»

Njegov glas je zvenel še vedno hladno in tuje.

Miro je v grlu nekaj stisnilo. Rada bi zajokala. Na glas... Divje in krčevito. Toda premagala se je. Stisnila je ustnice, se okrenila in odšla v noč...

Kasno v noč je Mira tavalala okoli po mestu. Ulice so se ji zdele puste in prazne. Še svetloba obuličnih svetilk se ji je zdela nekam mrtva in brezpomembna, kakor je mrtvo in brezpomembno to njeno življenje. Dela... Iz dneva v dan, od jutra do večera. Toda čemu?... Za koga? Danes se ji je iznova odtegnilo tisto edino, kar je dajalo nekoliko svetlobe in toplote njenemu življenju, kar je mislila, da je njeno... čisto njeno. Toda... Kaj res smeš samo enkrat v življenju iztegniti roke po sreči, in ko jo izgubiš, ne smeš nikdar več seči po njej? — — —

Odslej sta se Tone in Mira le redko srečavala. Pozdravila sta se kot znanca, včasih izmenjala nekaj brezpomembnih besed in šla dalje. Mira je bila tiha in v družbi znancev vedra kakor vedno, kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo. Nihče ni opazil na njej kakršne koli izpremembe. Toda doma je čestokrat slonela ob oknu in razmišljala o smislu svojega življenja. Ali ima njeno delo kak smisel? Dela, da se preživi... Ali je to dovolj? Ali ni nevredno človeka, da dela samo zase, za svoje golo življenje? Ne, nima ga... nima. Vse tisto njeno delo v pisarni in v društvu zanjo ni dovolj. Hotela bi imeti tudi nekaj zase, nekaj čisto zase... Kaj je ljubezen preveč, kar zahteva tako čisto zase od življenja? — — —

Tri mesece potem, kar sta se s Tonetom razšla, ji je tovarišica v pisarni povedala, da je Tone težko obolel. Menda ima pljučnico. Že štirinajst dni leži... Miro je ves čas pri delu in med potjo domov motila misel na Toneta in na njegovo bolezen. Neprestano se je izpraševala, ali naj ga obišče ali ne. Bala se je, da bi njen obisk utegnil napačno tolmačiti... Tega pa ni hotela. Ko je bila že tik svojega doma, se je domislila, da Tone nima nobenega svojih več in bi

Pomlad prihaja

jo morda utegnil potrebovati. Okrenila se je in odšla v smer njegovega stanovanja...

Ko je vstopila, jo Tone izprva ni spoznal. Miro je ob tem spoznanju obšlo nekaj grenkega. Toda potem, ko je opazila njegovo shujšano lice in vročične oči, je pozabila na vse to. Rada bi mu bila rekla, kako toplo in pomirjujočo besedo, pa je ni našla. Molčala je. On pa, kakor da bi razumel njen molk, se je nasmešnil. Potem je uprl oči nekam v strop. Preko čela se mu je zarezala globoka guba. Ko je Mira zagledala to gubo na njegovem čelu, ji je bilo žal, da je prišla. Najrajši bi bila vstala in odšla. Tedaj se je Tone hipoma okrenil k Miri:

«Mira, ali mi hočeš storiti neko uslugo? Saj mi je neprijetno, da moram nadlegovati ravno tebe, toda...»

«Seveda», mu je smehljuje se prikimala Mira.

«Stopi, prosim te, do mojega šefa in ga v mojem imenu prosim, naj mi izplača še zaostanek plače. Potrebujem... zdaj... razumeš? Bolezen...»

«Takoj jutri stopim tja in uredim», je še vedno smehljuje se odgovarjala Mira, pri tem pa ji je bilo, da bi zajokala na glas. Razumela je, da je bolezen že v tem kratkem času požrla vse njegove prihranke, in zdaj...

«Hvala ti!»

Stisnil ji je roko. V njegovem pogledu je bila toplota. — — —

Odslej je prihajala k njemu skoraj sleherni dan. Ostajala je po nekaj minut, da ga povpraša, ali kaj potrebuje. Ne, nikoli ni ničesar potreboval. Samo knjig mu je prinašala. Te je vedno z veseljem sprejel. Izprva se je Mira sramovala, da je Tone odklonil njeno denarno pomoč, ko mu jo je po ovinkih ponudila, ker je vedela, da je šef na njegovo mesto sprejel že drugega in je on tako ostal brez vsakršnih dohodkov in brez vsakršne podpore. Potem je mislila, da se je dogovoril z gospodinjo, da ga bo toliko časa oskrbovala, dokler ne ozdravi, in ji potem vrne, kar ji je dolžan. Vedela je dobro, da je že zdavnaj potrošil svoj zadnji dinar. Toda nekega dne, ko se je Tonetu že obračalo na bolje, je njegova gospodinja mimogrede omenila Miri, da mu bo morala odpovedati hrano in stanovanje, ker ga ne more več oskrbovati. Tedaj se je Mira odločila in brez njegove

vednosti gospodinjini plačevala vse stroške, ki jih je imela z njim. Saj vendar ni mogla dopustiti, da bi se zdaj, še ves bolan, selil drugam in... tudi za selitev bi potreboval denar. «Zakaj je v denarnem pogledu ravno na nepravem mestu tako zelo občutljiv?» si je večkrat mislila Mira. «Če že neče mene, ki dovolj dobro zaslužim, naprositi za posojilo, naj bi naprosil katerega svojih tovarišev. Ta ali oni bi mu lahko pomagal, dokler povsem ne ozdravi. Toda...»

Neko soboto popoldne ga je našla sedečega kraj toplo zakurjene peči. Strmel je v neko knjigo in si pri tem podpiral glavo z rokami. Mira je opazila, da ni čital. Stopila je tik do mize. Tone pa ni dvignil glave, kakor da njenega prihoda ni opazil. Mira je čakala in molčala. Nenadoma pa je dvignil k njej obraz in jo nekaj sekund molče opazoval.

«Sedi!» ji je nato rekel in ji s kretnjo desnice ponudil stol tik mize. Potem je iznova molčal in nemirno prelistaval liste knjige. Mira je sedla in opazovala nemirne gibe njegovih prstov.

«Ti», se je počasi okrenil k njej in se iznova zazrl v njen obraz. «Prosim te, da mi o prvi priliki sporočiš višino stroškov, ki si jih imela z menoj. Danes šele mi je gospodinja povedala...»

Njegov glas je zvenel nekam neobičajno in njegove oči so jo trdo motrile. Mira je povabila pogled. Dasi je vedela, kako občutljiv je ravno v tej točki, vendar take trdote ni pričakovala. Sicer pa, saj ni mogla pustiti, da... da bi v boleznini pogrešal najpotrebnejše... Ni vedela, kaj naj mu odgovori, in je še vedno, strmeč v rob pisalne mize, molčala.

«Ti veš, da nimam rad, da se kdorkoli vtika v moje zasebne zadeve», se je iznova oglasil Tone.

Njegov glas je še vedno trdo zvenel. Tedaj se Mira ni mogla več vzdržati. Dve solzi sta ji spolzili preko lica. Sramovala se je teh solz... Ni jih bil vreden... Mahoma se je dvignila in skoraj stekla proti vratom.

«Mira... Ne!»

Tik vrat so jo zajele Tonetove roke.

«Oprosti! Nisem mislil tako hudo... Ostani... pri meni... ti moje dekle, ostani...»

Ko se je Mira okrenila k njemu, je videla, da je njegov obraz ves topel in nežen. V njegovih očeh je bil moker lesk.

Utrinek

Naslikala sem te. Rada bi imela v svoji sobi človeka, ki ga ljubim. Naslikala sem tvoj obraz. Zdaj me gledajo s platna tvoje oči in še zmerom me vznemirja kovinski sijaj tvoje glave, kakor ob najinih prvih srečanjih, ko si mi na cesti dajal roko in nisi vedel, da te ljubim.

Dežuje. V peči plapolajo ogenj. Zmračilo se je. Dokončala sem svoje vsakdanje delo. Čez naslanjalo stola mrtvo visijo moje roke. Obrisi pohištva tonejo v mraku. Kapljice dežja z enakomernim kapljanjem padajo na žleb ob oknu. Zdaj se tvoj obraz sveti iz okvira, tvoje ustnice, ki jih božam s prsti, z vsakim prstom posebej, so rdeče in napete.

Tam leže moji čopiči — tudi tisti, s katerimi sem delala tebe in se jih od takrat nisem več dotaknila. Tisočkrat sem že sedela tako v mraku in gledala, kako postaja tvoj obraz na platnu živ, kako temnije tvoje oči in ti črni, kodrasti lasje padajo na čelo.

Bila je zima. Šla sva skozi park, po stezah, na katerih je ležal sneg. Mimo klopi, ki je dremala, naslonjena na drevo. Ustavila sva se na hribu. Pod nama, daleč spredaj, so gorele luči nad mestom. Bila je noč, svetla, bela. Nič živega, razen naju, ni bilo v parku. Bila sva skuštrana in najina klobuka sta ležala v snegu pred nama. Zasmel si se. Tvoje oči so potemnele.

— Saj vem, da me ne ljubiš! —

Ob tem zašepetanem vzkriku in ob tistem smehu se me je polotila čudna ravnodušnost. Zdelo se mi je,

da predobro vem in vidim vse, kar je v naju, in da oba le preizkušava svoje igralske sposobnosti. Postalo mi je do smrti dolgočasno... A luči nad mestom so gorele kakor sveče ob mrtvaškem odru.

Brez besede sva se vrnila v mesto.

— Ne bova se videla več, — si rekel, ko sem odklepala vrata.

Potem sem te slikala vso preostalo noč, da bi te za večno vklenila v svojo sobo in v svoje življenje, kajti tvoj vzklík, da te ne ljubim, ni bil resničen.

Nisva se videla več. Žalostno je in skoraj čisto nič ni potrebno vse to življenje. Vsa soba je polna podob, podob ljudi, oblečenih v razcapane suknje, kakor sem jih srečavala na cesti, ženskih teles, ki so zavita v prozorne tančice, da se skozi vidi nežna polt skrbno negovanih žensk — a jaz vidim samo oči, ki me gledajo iz vseh teh okvirov in izprašujejo:

Čemu vse to brezmiselno ustvarjanje? Ali smo ti le za spoznanje olajšali življenje? In dvojne očes kovinskega sijaja, ki me gledajo iz okvira nad vzglavjem moje postelje, — s trepetajočimi prsti trgam zdaj to podobo iz okvira in jo razpolavljam, jo trgam v tisočere kosce in jih mečem po tleh. Nič več ne bom z vsakim prstom posebej božala napetih, rdečih ustnic. Kakor v tisti noči, ko nisi verjel v mojo ljubezen, čutim tudi zdaj isto nepopisno dolgočasnost nad vsem, kar je bilo v življenju. In smejem se, kakor si se takrat zasmel ti. Odigrala sem svojo vlogo, a kje so gledalci, da bi dobila zasluženi aplavz?

Kap— kap— kap— bijejo kaplje dežja na žleb ob oknu.

Ivan Vuk:

Solze usmiljenja

Povem ti, koliko hinavščine je v ljudeh, da kar iz njih gleda, mi je rekel prijatelj, ko sva se srečala iz kina grede. «Zvesta spremljevalka pa ji je trdosrčnost. Poslušaj. Bil sem na premieri nekega filma. Vsebinska je po nekem romanu, v katerem se kaže revščina neke družine, njen boj z njo in potuhnenost, ki se pojavi včasih bolj očitno, včasih se pa nekoliko potaja, kakor bi rekla, da odhaja, a se le potaja, da ob svojem času še hujše udari na dan. Trije majhni otročki so prosili kruha. Vsi shujšani so bili. Rečem ti, srce se je človeku trgalo, ko je gledal tiste prizore gladovanja in hrepenenja po grizljaju pa poslušal prošnje. Jeza je grabila človeka, ko je videl, kako so bogati hodili mimo prosečih revčkov, kako so jih nekateri celo zmerjali in odganjali... pravim ti, film, ki je prevzel mal človeška čustva. In zdelo se je, da so vsi gledalci po tem filmu kakor prerajeni za dobrosrčnost. Vsaj tako bi človek sodil po tistem amerikanju žensk.

Poleg mene je sedela gospa, kateri se je videlo, da še ni poizkusila nobene revščine. Lepa in simpatična

Jokala je, ti rečem, da je bil njen robec ves moker od solz.

S solznimi očmi smo gledalci zapuščali kino. Pred mano je šla tista gospa. Na križišču ulice je stal majhen deček, bos, ves izstradan. Glad mu je gledal iz oči. Iztegnil je drobno, shujšano ročico h gospe.

Gospa je za hip obstala, kakor da jo je ganila dečkova mila prošnja. Že sem mislil, da ga bo obdarovala. Ali na njenem obrazu se je pojavila nevolja, kakor da je užaljena. In slišal sem, kako je ogorčeno siknila:

«Izgubi se, falot, ničvrednež!»

Deček se je ustrašil, se stisnil k zidu in ves drgetal. V meni pa je bilo, kakor da bi mi kdo izrezal srce.

«Tako», sem mislil. «V kinu si jokala, v kinu te je ganila beda tistih treh malih otrok tam na platnu. Ker te tisto sočutje ni nič stalo. Tu, v resnici, kjer bi lahko dejansko pokazala svoje sočutje vsaj z drobnim dinarčkom, pa si se razburila in opsovala lačnega in slabotnega siromačnika! Ker bi bila morala od svojega bogastva dati malenkost.»

Toliko, vidiš, je farizejstva v bitjih, ki se jim pravi človek.

dalmatinske. bajke

3. Zgodba o devetih sestrah.

dova je imela devetero hčerk. Lepe so bile, dobre in pridne in mati jih je imela silno rada. A bila je revna in ni vedela, kako naj jih preživlja. Zato je želela, da bi jih čimprej omožila — ni treba, da bi bil ženin bogat, da je le dober in pošten, pa bosta že kako živela.

A snubcev ni bilo od nikoder. Vsak je le iskal nevesto, ki bi mu prinesla obilno doto — vse drugo mu ni bilo mar. Tako so ostale sestre osamele in mati je že skoraj obupavala,

ko se je navsezadnje oglasil snubec. In še kakšen snubec! Povedal je, da je bogat gostilničar, da stanuje le tri ure odtod, da ima veliko hišo in v hiši devet velikih sob. Lepo in bogato je bil oblečen in zasnil je vdovino najmlajšo hčer. Mati, vsa srečna, jo je blagoslovila, ji dala, kar je mogla: skrinjo bale — in odšla sta.

Da je mati vedela, komu je dala hčer! Gostilničar je bil mlad, a kakor je bil mlad, tako je bil hudoben. Bil je lep, a kakor je bil lep, tako je bil lakomen. Imel je hišo in v njej devet soban — a v deveti sobi je bila jama, v tisto jamo je vrgel vsakega bogatega gosta, ki je prenočeval v njegovi hiši. In tudi svojo mlado ženo je vrgel v jamo. Skrinjo z balo je pa postavil v prvo sobo.

Kmalu nato se je pojavil zopet pri materi vdovi. Jokal je, da mu je umrla žena, in tožil, da ne more živeti brez gospodinje, ter zasnil starejšo sestro. Tudi to mu je mati dala in z njo skrinjo bale. In tudi z njo se je zgodilo prav tako kakor z najmlajšo.

Tako je hudobnež zasnil osem sester in osem jih je izginilo v jamo. Samo najstarejša sestra je še ostala doma, pa tudi nanjo je prišla vrsta.

Najstarejša sestra je pa bila pametna in čudno se ji je zdelo, kako so mogle prej tako zdrave sestre kar po vrsti umreti. Zato je sklenila, da bo oprezna.

Postala je gostilničarju deveta žena in odšla z njim v novi dom. Komaj sta bila doma, že ji je hotel mož pokazati vse svoje sobe. Šla je z njim skozi osem sob in v vsaki je videla skrinjo ene svojih sester. Ko pa

sta prišla do zadnje sobe, je pričela tožiti, da jo tako grozno boli glava. Mož ji je verjel, posebno še ker mu je obljubila, da pojde drugi dan, kamor bo hotel. Mož je odšel.

Najstarejša sestra je pa, kakor hitro je bila sama, pogledala v zadnjo sobo. Videla je jamo in slišala globoko doli glasove svojih sester, ki so bile še komaj žive. Tiho jih je poklicala. Sestre so se oglasile in jo milo prosile kruha. Vzela je košarico, naložila vanjo kruha, jo privezala na vrstico in spustila v jamo. Potem je po vrvi potegnila iz jame najprej najmlajšo sestrnico, tisto, ki je bila najbolj izčrpana, in jo skrila v skrinjo. V skrinjo je naredila nekaj luknjic, da bi sestrnica mogla dihati. Natanko jo je tudi poučila, kako mora govoriti, da bo vse dobro in prav.

Drugo jutro je rekla možu: «Vzemi no, dragi moj, skrinjo, pa jo nesi moji materi, da mi opere perilo. Stala bom ob oknu in vso pot te bom spremljala z očmi! Ko se vrneš, pa pojdem s teboj, da si ogledava še deveto sobo!»

Mož se je res dal pregovoriti. Zadel je skrinjo na rame, a zdela se mu je nenavadno težka. Žena ga je pa tako lepo nagovarjala, da se je le odpravil na pot. Težko je nesel, ves je bil potan in že je hotel breme odložiti, ko se je oglasila sestra v skrinji: «Vidim te, vidim te!» In mož, ki je mislil, da mu to kliče žena, je stokaje stopal dalje.

Drugi dan, ko je hotel ženo peljati v deveto sobo, se je ta izgovarjala, da ji je slabo. Kakor hitro je pa ostala sama, je rešila drugo sestro in jo spravila v skrinjo. Tako je rešila vseh osem sester.

Ko so bile vse na varnem, je rekla možu, da gre k sosedi na obisk, on naj pa medtem odnese še zadnjo skrinjo k materi. Ko se pa vrne, pojdeta v deveto sobo. V deveto skrinjo je pa zlezla sama in tako je mož vseh svojih devet žena sam na ramah zopet znesel domov.

Rešene sestre so se zdaj posvetovale, kako naj se maščujejo. Navalile so na njegovo hišo, ga zvezale in vrgle v jamo, kjer je poginil.

Sestre so si pa razdelile njegovo premoženje — in ker sedaj niso bile samo mlade in lepe, ampak tudi bogate, so kaj kmalu dobile lepe, mlade ženine. In živele so dolgo in srečno.

ŽENE DOMA IN PO SVETU

Naša rojakinja operna pevka Erika Druzovičeva je nedavno v dunajski operi dosegla izreden uspeh. Pela je v opereti «Nj. Veličanstvo privatno» in nekateri kritiki so primerjali njen glas z glasom znane pevke Zarah Leandrove.

Velikanski uspeh je dosegla bivša zagrebška primadona Zinka Kunc-Milanova. V New Yorku je nastopila v Verdijevi operi «Trubadur» in razvajena publika ji je ob tej priliki priredila pravi triumf.

Pred kratkim so otvorili v Beogradu Prvo glasbeno akademijo in Srednjo glasbeno šolo. Glasbena šola, ki ima značaj univerze, ima razen profesorjev tudi dva ženska docenta, in sicer go. Lelico Krstičevo, ki bo poučevala klavir, in go. Marijo Mihajlovičevno, ki bo poučevala violino.

Decembra meseca je priredila naša pianistka gčna. Branka Musolinova koncert v praški Češki filharmoniji. Mlada zagrebška umetnica je dosegla na tem koncertu velik uspeh. Poslušalci so jo nagradili z neskončnim ploskanjem, a po koncertu so ji prvi praški glasbeni kritiki čestitali na odlični interpretaciji in jo povabili, da v prihodnji sezoni spet nastopi v Češki filharmoniji.

Nekaj, kar naj da misliti ne samo našim državnikom, temveč tudi našim ženam. Na drugem kongresu pediatrijskega društva v Beogradu so ugotovili, da je naša država sicer po številu rojstev na enem izmed prvih mest, ker je na tisoč prebivalcev 33-96 rojstev, ko jih je n. pr. v Avstriji samo 15-7, v Nemčiji 17-5, v Italiji 27-2. Pri tem pa zavzema naša država tudi eno prvih mest glede umrljivosti, zlasti kar se tiče umrljivosti pri deci, kjer je pri 100 živorojenih otrocih 25-92 smrtnih primerov. Pri nas umre vsako četrto dete pred desetim letom.

V praškem Narodnem divadlu je gostovala ga. Melanija Bugarinovičeva, bivša članica beograjske opere. Z velikim uspehom je pela Amneris v Verdijevi «Aïdi». Vsi praški časopisi so zelo povoljno pisali o njenem gostovanju. Posebno so naglašali lepoto in kultiviranost njenega glasu, kakor tudi toplino, s katero je pela.

Jubilej Hijacinte Vugrinčič Aritonovičeve. Dne 6. februarja je Narodno gledališče na Cetinju slovesno proslavilo 30letnico umetniškega delovanja svoje prvakinja ge. Hijacinte Vugrinčič Aritonovičeve. Slavljenka je nastopila kot Lukrecija Borgia v istoimenski drami Viktorja Hugoa, ki jo je režiral ta večer sam upravnik Vitomir Bogić. Jubilarica je hčerka pokojnega križevškega odvetnika Janka Vugrinčiča. Za gledališče se je odločila za slavne ere Mandrović-Fijan-Andrić in je z velikim uspehom delovala v Zagrebu, kjer je prvič nastopila v «Ločeni ženi» od Alfreda Capusa. Nekaj časa je bila angažirana tudi v Ljubljani, Osijeku, Nišu in Novem Sadu. Odlična je povsod, prav posebno pa v Hasanaginici, Gospe ministrici, Koštani, Lukreciji Borgiji itd. Njeno področje sta salonska dama in dramatična mati. Tudi v zasebnem življenju jo čislajo zaradi njenega simpatičnega občevarja in znanja več jezikov, pa tudi zaradi njene družabnosti in muzikalnosti.

Valjevsko žensko društvo je ob enem z žensko obrtno šolo nedavno proslavilo 40letnico svojega obstanka. Žensko društvo je bilo osnovano leta 1896., a obrtna šola 1897. leta. Prva predsednica društva je bila ga. Jelena Mutavdžićeva. Šola je imela izprva vsega 30 učenk, a njih število je stalno naraščalo, tako da ima zdaj že 220 učenk. Ženska obrtna šola je bila zasebna in so jo vzdrževali člani društva s prostovoljnimi prispevki vse do leta 1921., ko je prešla pod ministrstvo trgovine. Danes vodi šolo predsednica ga. Dara Ivkovičeva, a upraviteljica je ga. Živka Lazarevičeva.

O slovenskih književnicah in novinarkah je nedavno predavala v radiu ga. Priseker-Stanojevičeva. S posebno toploto je opisala razvoj slovenskih književnic in novinark od svojih prvih začetkov do današnjih dni in tako seznanila najširšo srbsko in hrvatsko javnost z njih delom, ki ji je bilo doslej, vsaj večini, bolj ali manj neznano. Vkljub nekaterim netočnostim moramo biti predavateljici za to predavanje hvaležni.

V Nišu so ustanovili sekcijo Unije za zaščito dece. Nedavno so se v prostorih Rdečega križa zbrala vsa niška humanitarna in kulturna društva, ki so bila povabljeni tja zaradi ustanovitve Unije za zaščito dece, in sicer sekcije za moravsko banovino. Konferenca je bila sklicana na iniciativo predstavnic niških ženskih društev. Kot delegata iz Beograda sta prisostvovala konferenci ga. H. Spasičeva in g. Vasa Lazarević. Konferenca sta se udeležila tudi niški škof dr. Jovan in načelnik banske uprave.

Gospa Ruža, žena Milorada Višića, sodnika za kolubarski srez, je v Mionici odprla odvetniško pisarno. Ga. Višićeva je iz generacije, ki je takoj po svetovni vojni končala juridično fakulteto. Že v prvih letih službovanja se je izkazala kot dobra odvetnica in bila postavljena za tajnico okrožnega sodišča v Skoplju. Tu je več let opravljala svojo službo na splošno zadovoljstvo, pa je bila zaradi premestitve moža na lastno prošnjo upokojena. Ko je napravila odvetniško izkušnjo, je odprla v Mionici odvetniško pisarno. Ljudje, ki niso bili vajeni ženske odvetnice, so bili izprva nezaupljivi. Ko pa je ga. odvetnica takoj prve dni uspešno zagovarjala nekaj strank, se je njena klijentela hitro pričela množiti.

Potujoča razstava upodablajočih umetnic Male ženske antante. Na pobudo voditeljice češkoslovaškega ženskega, senatorke Frante Plaminkove, predsednice Češkoslovaške ženske zveze in MZA, bo v devetih mestih Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške razstava upodablajočih umetnic teh treh držav. Razstavo je otvoril minister prosvete dne 20. januarja v Beogradu, nato pa se je preselila v Zagreb. V Ljubljani bo razstava upodablajočih umetnic MZA v Jakopičevem paviljonu od 6. do 20. marca. Razstava ima namen prikazati dela najboljših slikaric teh treh držav in obenem poglobiti njih medsebojne stike.

Ga. Olga Ševčikova, soproga bivšega češkoslovaškega konzula v Ljubljani, je bila nedavno odlikovana z redom sv. Save V. stopnje, in sicer za svoje marljivo delovanje v ljubljanskih ženskih društvih in za svoje delo na polju jugoslovansko-češkoslovaškega zblizanja in prijateljstva. V praških društvih je mnogo predavala o Sloveniji in Slovenkah ter o Jugoslaviji sploh. Razen tega je prevedla roman Maše Slavčeve «Pod dalmatinskim soncem» in roman Anke Nikoličeve «Gospa Marina» ter tako prikazala Čehom tudi delo naših žena na literarnem polju.

Japonske žene, ki službujejo po tovarnah v Osaki, morajo vsak dan obvezno delati vojaške vaje, in sicer vaje v streljanju.

Tudi moški radi sanjarijo

Vi mislite, da moški nikdar ne sanjarijo, ker se vam zdi, da se jim ta lastnost prav nič ne poda. In vendar se nešteto krat zamislijo, kadar spoznajo žensko, ki jim je po godu. V mislih si

izkušajo predočiti njeno življenje, njen dom in njeno okolico in ona sama se jim zdi vsa skrivnostna.

Vsako mlado dekle misli, da je najlepše tedaj, kadar je opravljeno za izprehod ali pa v plesni obleki. Pa ni

vselej tako. Moški sicer rad vidi, da je njegova žena okusno in elegantno oblečena in da se v družbi dostojno in lepo vede, vendar ima še rajši, če je doma takšna, kakor je treba.

Krinka pade - spomin ostane

Ko se omožite, vam morda ne bo treba doma vsega od kraja delati; zapomnite si pa, da prišijte odtrgan gumb na možev suknjič sami, če hočete, da bo mož zadovoljen in dobre volje. Prav tako specite sami tudi pečenko, da mu bo bolj teknila, in jo sami prinesite na mizo. Kadar ste pri volji, napravite kakšno okusno močnato jed, ki jo ima posebno rad. Potem bo sam pri sebi mislil: «Moja ženica je pa res skrbna in prava umetnica!»

Prav gotovo doslej še niste pomislili, da vas vidi vaš izvoljenec večkrat v duhu, kako se vrtite v belem predpasniku okoli ognjišča. Zato se nikar ne prestrašite in se ne sramujte, če vas mlad moški preseneti pri kakršnemkoli gospodinjskem delu. Bodite prepričani, da mu boste tako še bolj ugajali. Saj je to vendar najlepše opravilo za vsako dekle, čeprav se ji tudi pisalna miza in knjiga v roki lepo poda.

Mlada Lady

hoče spoznati

LONDON

Osamljena mlada dama se je pravkar pripeljala v London. Ko bi hotela zares spoznati London, bi si kupila dobrega vodiča. Toda spoznati hoče «družbo», zato pošilja svoje klice na pomoč po telefonu na zavod mrs. H. Farquhardsonove.

Odgovor je trgovsko okostenel: «Želite torej spremljevalca za londonsko družbo? Za drevi? Pravite, da vam je 21 let? Prav, imamo tu kavalirja, ki bo kakor nalašč za vas. Bodite brez skrbi, poišče vas v hotelu.»

Vse gre potem po izgubljeni poti odlične družbe. Dva obredna «How do you do?» (Kako se imate?) in predstavljanje je pri kraju. Avto že čaka, odprava gre lahko na pot.

V dnevnikih vsakega svetovnega mesta se pojavljajo takile oglasi: «Elegantna mlada dama spremlja v gledališče, na zabave itd.», na koncu oglasa je pa zapisana njena telefonska številka. To je seveda izrazit polsvet in se torej ne tiče odličnih krogov, o katerih govori ta članek. Še ena vrsta oglasov je, v katerih išče mlada in inteligentna dama z dežele družabnika za čas njenega bivanja v velikem mestu. Toda tudi to že ni nič takega, kar bi Angleži imenovali «fashionable» (odlično). Popolnoma po odličnem pa diši že oglas mrs. Horace Farquhardsonove, ki se pojavlja v družabnih stolpcih «Timesa» in «Daily Telegrafa». V njem se sporoča vsem odličnim gospodičnam, ki prihajajo same v London, da je ondi ustanova, ki rada zanje poskrbi. V tem primeru ni to morda Rešilna armada niti Zavetišče za zapuščena dekleta; to je ugledna pisarna mrs. Farquhardsonove, ki jim nudi svojo uslužnost.

Mlada, elegantna, bogata in osamljena dama pokliče torej telefonsko številko te pisarne — in kaj vse se potem dogaja, o tem nam govore naše slike. Da je bilo, da je in da bo tu vse kar se da «fashionable», res ni treba prav nič podvomiti.

Nas zanima pri tem samo klavrna usoda naše potnice. Smili se nam. Uboga bogata deklica! Kaj je prav za prav

Na enem koncu Londona ogleduje mlada dama na sebi svojo najlepšo večerno obleko, na drugem si pa mladi gospod oblači smoking. In ob dogovorjeni uri se snideta na določenem kraju. Mlada dama drži v rokah bel ovitek, po katerem jo izbrani gospod spozna. V ovitku je nagrada, določena po stalnem ceniku zavoda mrs. Farquhardsonove.

Večerja v dvoje je nadaljnja postaja na tej poti. V praksi zavoda mrs. Farquhardsonove se je obnesla ta pot za najboljše, da se prebije led. In res, na obrazu mlade dame se že pojavlja prvi nasmeh.

*Potem vidimo mlado damo z njenim spremljevalcem v veži opere, ki je naslednja postaja pri ogledu velikega mesta. Tu si oba »prijatelja po dolžnosti«
pripovedujeta svoje dojme.*

videla v Londonu? O čem bo doma pripovedovala? O operi, o dancingu, o klubu, o oblekah. Ali je to London? Prav tako je v desetih drugih angleških mestih, v Parizu, Bruslju, Pragi, Varšavi in v vseh velikih evropskih mestih, če o Ameriki niti ne govorimo.

Iz gledališča gresta v bar. Odgovorna dolžnost spremljevalca je, da priporoči dami najnovejšo vrsto koktaja.

Neogibni konec tega družabnega večera je seveda ples.

Ko se vrneta v hotel, si morata želeti samo še »lahko noč«. Po nazorih, ki jih ima družba mlade dame, je bil to prijeten večer, in zavod mrs. Farquhardsonove bo imel v svoji zbirki eno priporočilno pismo več.

Pismo mlekarju

Dragi mlekar! Prosim vas, ne postavite danes zjutraj, ko pridete spet, pred naša vrata ne mleka, ne smetane. Povedal bi vam rad, zakaj ne storite tega. Smešno, boste rekli, toda mene pri zajtrku ne bo doma, in moja žena tudi ne bo marala zajtrkovati. Strašno sva se namreč udarila.

Včeraj je bila prva obletnica najine poroke, veste, in povabljeni sva bila k Henklovim na praznovanje — Robert Henkel je bil za pričo pri poroki, njegova žena pa družica. Tako se je prepričal začel. Prišla sva tja in vsi so se sukali okoli naju, da bi nama čestitali, in prvi moški, ki sem ga zagledal, je bil tisti, ki je z njim hodila moja žena, preden je spoznala mene. Njegovega imena ne bom povedal. Četrť ure nato sem spet pogledal okoli sebe in Hete, moje žene, ni bilo več v sobi. Tistega moškega tudi ne. To je bil začetek.

Začel se je ples in mlado dekle me je vprašalo, kje je moja žena, hihi, in ali se kaj jezim. Ne, nič se ne jezim, sem ji rekel. (Takoj bom prišel k stvari sami in vam povedal, kako mi pomagajte z mlekom in smetano, toda najprej moram povedati, kako je bilo, drugače ne boste razumeli, kaj hočem z mlekom in smetano).

Pol ure nato pride Heta, moja žena, z verande in kmalu za njo tudi tisti moški. Šel sem k njej in jo vprašal, ali se je osamosvojila. In ona mi lepo odgovori, kaj hočem prav za prav in ali mi mora res položiti račun za vsako svojo minuto. Potem mi pravi, da vendar poznam Tea — da, Teo je tistemu ime, — star prijatelj je in da bi ga moral prav za prav pomilovati, ker sem mu takrat vzel njo izpred nosa. No, jaz sem molčal.

Potem pride gospa Henklova in me prosi, da bi šel z njo v kuhinjo «zaradi piva», mi reče. Toda zavohal sem, kaj se pač za temi besedami skriva. Gospa Henklova si misli, da je Bog ve kako taktna. Sicer je pa ona že od mladih let prijateljica moje žene in v njeni hiši sem se s svojo ženo seznanil, ko sem Roberta Henkla zavaroval za življenje. Da, mi torej reče, v kuhinjo moram priti. Medtem pa vidim, da sta Heta in Teo spet izginila.

Zakaj zaradi piva? se vprašam. Vem, kaj je v resnici. Ne, odvrne ona uporno, res je zaradi piva. Pogledati moram, ali je dovolj mrzlo. Odvleče me s seboj v kuhinjo in zaklene vrata za sabo in mano. Hugo, mi reče — jaz sem Hugo, kakor boste že vedeli s posetnice na mojih vratih —, danes je zate dan sreče, ali ne, dan, ko moraš pokazati, da si velik in plemenit.

Velik in plemenit, reče in me pomembno pogleda. Vse je treba odpustiti, karkoli se zgodi — kar — koli — se — zgodi — ponovi s poudarkom. Heta te ljubi, mi reče, toda za mlado dekle je zmerom žrtev, če se omoži, čeprav dobi najboljšega moža. Več razumevanja moraš pokazati, Hugo.

Pustim jo v kuhinji, in ko se vrnem v sobo, pride Heta iz sosedne sobe in potem še tisti (Teo!). Proti verandi gre, jaz pa se splazim za njim. Sede na otomano, jaz pa zraven njega. Dober večer, mi reče, in jaz rečem dober večer.

Takoj nato pride Heta, moja žena, na verando. Ni opazila, da sem odšel iz sobe, in se zdrzne, pa se le približa. Tedaj rečem: Saj mislita praznovati obletnico moje poroke in rad bi se tudi jaz udeležil praznovanja, če ni zaključena družba.

Kaj govoriš? me vpraša Heta. Ali naj morda zavarujem Tea za življenje? jo vprašam jaz. Ali pa mu naj pustim izbiro med zavarovalno polico in marogastim obrazom? Surovina nemarna, zakliče Heta. Domov me spremi, Teo!

Tako gresta, jaz pa obsedim in vidim pred seboj rdeče, čedalje bolj rdeče. Ko se vrnem domov, je ni nikjer. Čez pol ure se ustavi Teov avto pred hišo in Heta pride. In potem sva se pač prvič udarila. Ona mi reče, da imam umazan značaj, jaz pa njej, da ima umazanega prijatelja. Ona ne reče niti besede več in se zaklene v svojo sobo.

In zdaj sedim tu, ljubi mlekar, in vam pišem. Najprej sem vam hotel napisati, da ni treba postaviti pred vrata mleka in smetane, ker me za zajtrk ne bo več doma. Toda če pomislim na Heto, ki sedi sama v svoji sobi in se joka...

Gotovo ste oženjeni, gospod mlekar, in boste to razumeli. Vse sem premislil.

Ana Alston:

«Tako sem vesela, da sem spet doma, Rudi», je rekla Karla in se nasmehnila s svojim najdražestnejšim smehljajem. Toda nisi mi še povedal, da se ti je tožilo po meni.»

Trenutek tišine se je podaljšal v neskončnost.

«No torej,» je rekla že nestrpno, «se ti ni tožilo po meni?»

«Ljubica, seveda...»

«Šalila sem se,» je dejala Karla tiho, toda v duši se ji je zbudila sumnja. Ali jo je res pogrešal? Bil je še zmerom mlad in lep... «Nisi mi še povedal, kaj si tukaj delal, in... tudi pisal mi nisi nič kaj pogosto, Rudi.»

«Imel sem veliko opravila, draga, in taka vročina je bila. Ne morem pisati, kadar je vroče. Saj veš, kako je poleti v New Yorku, in mislim, da bi bilo prav, če greš na deželo. In tukajšnje novice...» Z nekoliko besedami ji je povedal najvažnejše dogodke.

Delala se je, kakor da ga posluša. «Rudi...» Ponos ji je branil, da bi ga vprašala. Gotovo ima kako novo klientko. Za ženske ni bila sila pri odvetniku Rudiju. Morda kako plavalas v dolo, mlado... v črni obleki... obedi, večerje... klientka.

«Rada bi šla malo na izprehod. Adorja vzamem s seboj.»

«Upam, da te ne bo motilo, če ne pridem k večerji. Imam važno zapuščin-

Morda sem bil jaz kriv in je bilo vse grd nesporazum. Ona me niti ne pogleda in jaz bom moral iti ves pobit na svoje poslovanje. To se pa ne sme zgoditi, kajti pri zavarovanju mora delati človek s srcem, drugače je vse navzkriž. In potem mi je prišlo na misel, da mi boste vi pomagali.

Postavite, recimo, pet in dvajset steklenic mleka in, recimo, deset steklenic smetane pred naša vrata. Da! Ali me razumete? Ona bo prišla k vratom, čisto tiho in žalostno, in ko bo zagledala toliko steklenic, bo zaklicala: Moj ljubi Bog, naš mlekar je znorel! Potem bo dejala: Poklicati ga bo treba, da bo spravil steklenice stran, saj se je moral zmotiti, jaz pa bom dodal: Da, nekaj morava storiti, beseda bo dala besedo, spet bova začela govoriti in vse bo spet dobro.

Lahko bi vam kar mirno napisal na listek: Postavite pred vrata pet in dvajset steklenic mleka in deset steklenic smetane, toda vi bi najbrže mislili, da je to potegavščina — kakor takrat, ko vam je sosedov smrkavec pustil listek. Zato sem vam pojasnil, čemu potrebujem toliko mleka in smetane.

To se pravi, — saj vsega ne potrebujem in tudi ne mislim obdržati. Razene steklenice mleka in ene steklenice smetane boste potem lahko spet vse vzeli, jaz pa vam bom dal odškodnino. Toda pomagajte mi iz zagate in postavite pet in trideset steklenic pred naša vrata! (Prevel B. Rihteršič.)

sko zadevo. Pokimala je in se grenko nasmehnila. Seveda, klientka, vdova.

Stopila je na ulico. Vitka, v rjavem kožuhu; niti zavedala se ni, kako so jo gledali mimoidoči moški. Ador je veselo poskakoval okrog nje.

Ah, ko bi le mogla prisiliti Rudija, da bi se odpeljal z njo na deželo. Nekaj dni samote bi mu gotovo vrnilo smisel za dolžnost, če že ni prepozno. Cestne svetilke so razsvetljevale hodnike in Karla je neutrudno korakala. Nenadno pa se je Ador pri stari hiši s temnorjavo fasado tako zaletel, da je izpustila vrstico iz roke. Z nekoliko skoki je preskočil hodnik in začel praskati po hišnih vratih. Karla je videla, da ga ne more več zadržati, in je čakala.

Vrata so se naglo odprla in na prag je stopilo vitko dekle s temnorusimi lasmi in srebrni večerni toaleti. Karle, ki je stala v senci, ni opazila. Pripognila se je in vzela psička v naročje.

«In kje je ostal gospod, Ador? Kje je ostal ta grdi Rudi? Le čakaj, midva mu bova že povedala, kar mu gre...» Opazila je Karlo, ki se je opotekla ter se oprla na kandelaber. Videla je njene strgane poteze. Zakričala je, vrgla Adorja na tla ter zbežala v hišo in zaloputnila vrata. Karla je še nekaj časa stala; vsa se je tresla. Potem pa se je naglo odločila, pobrala pasjo vrstico ter odšla mehanično s povešenimi rameni.

Kaj piše Vida

Draga gospa!

Spet prihaja pomlad v deželo. Tretja, ki jo doživljam tu v tem velikem, svetskem Parizu. Lep je Pariz, bogat in neizčrpljivo. A pomlad, gospa, pomlad bi pa vendarle rajši doživljala doma! Tam med sočnozelenimi štajerskimi griči. Tam, kjer se zdaj na grmih košatijo mucke v svojih novih kožuščkih, kjer bodejo iz zemlje trebušasti telohi in beli zvončki in kjer se pod grmom ob zadnjem kupčku snega že zlati proa trobentica. Tam, kjer človek stopa po travi in po mahu kakor po mehkih preprogah, kjer v vetru šeleste drobne brezove vejice, kjer diha pomlad vse, prav vse, kar človeka obdaja.

Res, ni tukaj tako, kakor doma. Ob trdi asfaltni tlak mi udarja noga in namesto ubranega žgolenja vračajočih se ptičk mi gluši uho brnenje in brlizganje neštetihi avtov in drugih vozil.

A nekaj je vendarle tudi tukaj prav tako, kakor doma: nebo, bleščečemo, azurnočisto se boči nad nami, prav tako kakor doma. Sonce, zlato pomladno sonce se nam smeje in nas greje in vetrič, lahek in topel, nam boža in poljublja v dolgih zimskih mesecih obledela lica. Sočno travico in mačice, mehke in žametne, in rožice, bele in rdeče, modre in rumene, pa so nam zajeli za velike in bleščeče se šipe bogatih izložb.

Da, izložbe! V njih diha in se košati pomlad prav tako bohotno, prav tako prešerno, kakor ob sončnih holmcih in zelenih gričkih tam pri nas doma. Za temi šipami pa tudi razkazujejo modni diktatorji, kaj vse je treba ženi, da dostojno sprejme vračajočo se pomlad.

Tu so predosem lahki kostumi in preprosti kompleti, ki so v teh prvih toplejših dneh res najpotrebnejše in najprimernejše oblačilo. Napravljeni so iz lahkega volnenega tkiva, iz debelonitnega šantunga, iz lanenega, ne mečkajočega se tkiva, iz volnenega krepa in povsem novega pikeklokeja. Prevladuje strogo športska linija. In komu bi to ne bilo prav! Saj je tak preprost kostum, plašč ali pa paletó vedno lep in primeren za vsako priliko, tako za mesto kakor za izlete in tudi za potovanja. V ostrem barvnem kontrastu vsega ostalega, kar spada k takemu preprostemu oblačilu, pa je nekaj veseloživahnega. Pester leskeč se šal, živobarona torbica, svetle rokavice, svetli čevljički jasno izražajo osebni okus in pomladno razpoloženje nositeljice.

Med oblekami prevladujejo take, ki se nosijo brez pasu. Životki teh oblek so po večini ali izrazito kratki ali pa izrazito dolgi. K ozkemu krilu se nosijo kariraste, široke, v hrbtu nagubane jopice in daljši ali krajši kepi s pokončnimi našitki, ki še prav posebno poudarjajo vitko linijo.

Popoldanske obleke so po večini črne. Saj je pa tudi črna obleka vedno elegantna, vedno okusna in še posebno praktična, ker vse, kar spada k njej, najlaže nadoknadimo. In še nekaj je, kar je važno posebno za nas, ki so nam dohodki le skromno odmerjeni: nobene obleke ni tako lahko poživiti in v videzu izpremeniti, kakor ravno črno. Dva ali pa trije nizi velikih belih ali pa rožnatih umetnih koral dajo taki obleki poseben pariški šik. Pestro cvetje, živobaroni šali in rutice, til, atlas in čipke, potem medli krepki in težki romaine, vse to so reči, s katerimi se dosežejo neverjetne izpremembe in učinki.

In vidi se še to in ono. In vse stane mnogo, mnogo denarja, ki ga pa jaz nimam in še marsikatera druga tudi ne...

Pozdravljam Vas, gospa, Vas in vse, ki bodo te vrstice brale. In vse naše slovenske gričke in holmce, ki se kopljejo o zlatem pomladnem soncu!

Vaša

Vida.

Posebno učinkovita večerna obleka. Jopica je iz črnega žameta in bogato okrašena z umetnim kovinskim vezanjem. Dolgo in gladko krilo, ki se le zadaj razširi v kratko vlečko, je iz finega volnenega blaga bordordeče barve.

Za pot v sončno pomlad

Sportni kostum iz mornarskomodrega diagonala. Bluza je iz starorožnatega flamisola. Jopica je podložena z umetnim svilenim krepom modre barve s starorožnatimi pikami. Iz istega blaga sta tudi pas in zavrtnica.

Mladosten plašč iz svetlozelenega volnenega blaga. Vsi robovi, sedlo, pas in žepi so poudarjeni z okrasnimi šivi. Ljubka obleka iz lahkega zelenega blaga. Okrasna žepna rutica in pas sta iz temnordečega velurja.

Dvojčici v novih oblekah

Lep kostum iz modrooranžno vzorčastega volnenega blaga z novim svetkastim okraskom. Bluza je iz oranžnega

jerseja. Nov in prav posebno učinkovit je rob s temnomodrim suknenim našitkom (aplikacijo).

Obleka iz modrega svilenega krepa, okrašena z biserno vezenino. Oratnik in plastron sta iz bele svile. Krilo je sestavljeno iz petih delov. Porabimo 2.85 m blaga, če je 100 cm široko.

Obleka iz lahkega črnega volnenega blaga, ki jo krasi cvet in pestre paillete. Vratna izreza in žepni robovi so zadržani z okroglo vročico iz istega blaga. Porabimo 3.50 m blaga, če je 100 cm široko.

Lahka volnena obleka z ročno pletenim sedelcem iz istobarvne primerno dobele volne. Porabimo 2 m blaga, če je 150 cm široko.

Obleka iz zelenega volnenega blaga, sestojeca iz krila in jopice, ki jo prav prijetno poživila bel kvačkan žabot.

Štiri ljubke pomladanske obleke iz lahkega volnenega blaga. Prvo po-
 žioljata obratnik in oprsnik iz bele-
 ga svilenega pikeja, drugo pa svetlo-
 barven plastron. Tretja je okrašena
 z ozkimi trakci, ki se spredaj zave-
 zujejo v lične petljice. Zadnja oble-
 ka pa je bogato pošita s poševnimi
 progami temnejšega odtenka.

Z_a sončne dni

Obleka za dopoldne iz angore, okrašena z rdečimi prešivi. Pas je iz rdečega usnja.
 Kostum iz temnorjavega blaga z nazobčanimi robovi. Bluza je svetlorjava.
 Dopoldanska obleka s krilom, razširjenim z doema gubama. Ovratnik je iz belega pikeja.
 Komplet iz mehkega blaga. Jopica ima dvojni ovratnik.

ZA MLADI ROD

Je samo
ena
Matt-Creme
klasična šiviljska krema za lepoto

Obleka za deklico od 11 do 15 let. Prednja pola oblekice je krojena obenem z naplečnikom in položena v gube. Ovratnik je iz pikčaste umetne svile. Za oblekico potrebujemo nekako 2-55 m blaga, če je 95 cm široko, za ovratnik pa 25 cm.

Plašč in čepica iz volnenega blaga ali pa iz lanenega platna za deklico od 11—13 let. Na hrbtu ima votlo prešito gubo. Za plašč in čepico potrebujemo okoli 2 m blaga, če je 150 cm široko, podloga pa 1-70 m, če je 94 cm široka.

Oblekica za 2—4 letnega dečka, narejena iz belega pikeja. Zanj potrebujemo okoli 1-20 m blaga, če je 1 m široko.

Karirasta oblekica s šiljastim naplečnikom za 9 letno deklico. Spredaj sta dvotli gubi, ki sta obrnjeni navzven in do polovice prešiti, zadaj je pa ena votla guba, ki je obrnjena navznoter in je tudi prešita.

Pikčasta oblekica iz tenkega volnenega muselina za 10 letno deklico. Kroj je tako preprost, da to oblekico lahko napravi vsaka začetnica. Zanj potrebujemo nekako 2-60 m blaga, ki je široko 70 cm, in 20 cm bele 95 cm široke tkanine za ovratnik in zapestnike.

Sporina bluza in hlače za 10 letnega dečka. Za blužo potrebujemo približno 2-40 m pananskega platna, širokega 80 cm, za hlače pa 60 cm volnenega blaga, ki mora biti 150 cm široko.

Kadar nas obsije prvo pomladno sonce

Tajlirana obleka za zgodnjo pomlad iz sivga blaga z vestico iz rdeče antilope s kovinsko zadrgo. Žaket je krojen po životu in po sedanji modi s štirimi žepi. Krilo je spodaj rahlo razširjeno.

Spomladanski plašč iz kaša s prikrojenim životom in zanimivimi našitki pri žepih. Široki ovratnik je krojen v enem s kratkimi reverji. Zapenja se s štirimi gumbi, ki so prišiti tako, da je precej presledka med drugim in tretjim gumbom.

Plašč za zgodnjo pomlad iz rjavega gladkega blaga. Prednja dela sta priležna in proti spodnjemu koncu malo razširjena. Reverji so obloženi s svetlečim se blagom.

Spomladanski športni kostum iz sivga dlakastega volnenega blaga, ki je v živem nasprotju z ovratnikom, obloženim z žametom. Prirezani deli žaketa naznačujejo žepa. Krilo je preprosto in po predpisih mode nagubano.

Naše igralkе

Angela Rakarjeva

O, k gospe Rakarjevi prav gotovo še pojdem. Njena mala Urška, ki me je sprejela v predsobi s široko razprtimi očmi in beli kosmi las so ji padali na čelo, je tako prisrčna, da je človek izlepa ne pozabi. Gospa Angela je namreč njena «oma», to se pravi po naše — njena stara mama. In ta stara mama (lahko mi verjamete, da je še jako mlada in zelo simpatična) ima poleg nje, Urške, še eno tako deklico, ki pa hodi že v prvi razred, in ima tudi čudovit predal, tako visok, da ga Urška ne doseže, niti če stol pristavi. Saj to je najvažnejše, ta predal, iz katerega jemlje stara mama sladkorčke za Urško in ji Urška vselej pove svoj «ala», kar pomeni: «Hvala, stara mama, pa kmalu spet!»

Kajne, se vam zdi, da ni potreben takle dolg uvod, ampak verjemite mi, da se motite, če se vam to zdi. Te dve svetli čebelici tvorita poleg ljubljanskega dramskega odra drugo najvažnejše poglavje v življenju gospe Angele in zato sem ju morala omeniti. Tudi gospa Angela je o tem trdno prepričana.

Gospa Angela ni vedela, kje naj bi pričela in kaj naj bi mi povedala. Pa sem ji jaz malo pomagala, češ, naj kar od začetka poprime. In tako sem zvedela vse tole, da napišem našim dragim čitateljicam «Žene in doma».

«Proti sem stala na odru v zboru pri 'Madame Butterfly'. Da sem bila nad vse srečna in se mi je zelo imenitno zdelo, tega vam menda ni treba praviti.»

«Med letom sem hodila tudi k vsem dramskim predstavam in sem imela oči in ušesa samo za hude, komične in stare ženske na odru.» (Temu sem se pa jaz prav od srca začudila in sem trdno prepričana, da je to edina med našimi igralkami, ki si je kot dekle želela takih vlog.) «Na koncu sezone sem šla h Govekarju in me je opisal v Dramatično šolo, ki jo je takrat vodil Nučič. Pri slavnostni produkciji sem deklamirala Prešernovo 'Judoosko dekle'. Zdi se mi, da sem bila kar v nezavesti na odru, le tega se še nejasno spominjam, da mi je na koncu publika ploskala. Tako me je pripeljala pot na dramski oder. Začela sem z manjšimi vlogami in proti sem nastopila v Verovškovi režiji. Tudi Ignacija Borštnika sem dobro poznala.»

«Pred svetovno vojno sem bila dve sezoni angažirana v Zagrebu skupaj z gospo Polonico Juvanovo in Pretnarjevo. Pela sem v opernem zboru. Ob začetku vojne pa sem se vrnila v Ljubljano, kjer je delal v gledališču Borštnik. Kmalu pa se je skupina razšla. Nato je prevzel vodstvo Danilo in ustanovil Mali teater, ki je igral v Mestnem domu. Toda že leta 1915. smo se razšli. In šele po svetovni vojni smo se spet znašli pri novem delu.»

Na, pa jo je primahala skozi vrata Urška, ki se ji je zdelo, da «oma» le predolgo govori s tujo gospodično. Prav milo naju je gledala in zibala svojo novo punčko. Potem mi je povedala, da ji jo je prinesel Miklavž in da ima v predsobi v vozičku še dve taki punčki. Morala sem si ogledati ta imenitni voziček, ki ga ji je bil pripeljal že lanski Miklavž. No, pa je Urška od sile pridna punčka in se je mnogo bolj ko zame zanimala za «omo», ki ima tisti sladki predal v zakupu...

«Kaj naj vam še omenim, gospodična? Da sem ostala zvesta svoji odrski smeri in igram vseh teh trideset let najrajši karakterne vloge. Rada sem bila Bezgovka v 'Liliumu', guvernanta v 'Črešnjem vrtu'. Zelo rada sem igrala ruske žene tako v 'Soatbi Krečinskega', v 'Živem mrtvecu', Revizorju', 'Ani Karenini' in v 'Izgubljenih dušah'. V 'Ani Christ' sem igrala Marthy Owenovo. Vprav takrat so prišli v Ljubljano gostovat Čehi in v njih ansamblu je manjkalo Marthy. Nastopila sem med njimi in so bili zelo zadovoljni, jaz pa tudi.»

«Včasih sem pa pela tudi v operetah. Spominjam se 'Grofice Marice' in 'Poljske krofi'.

Pa tudi v slovenskih dramah smo jo vedno srečali, tako kot Mrmoljevko v Cankarjevem 'Pohujšanju', v Leskovčevi 'Dva bregova', v Meškovi drami 'Pri Hrastovih', v Golarjevi 'Zapeljioki' in v Finžgarjevi 'Naši krofi'.

Potem sva se z gospo Angelo še malo po domače pogovarjali. Pravila mi je, da je letos že 30 let, kar deluje pri odru v Ljubljani. Seveda, tudi v kino gre včasih. Zelo rada gleda Adelo Sandročkovo, seveda, videla je tudi 'Damo s kamilijami' in Paola Munija kot Zolaja tudi. Sicer pa, čim resnejši je film, tem rajši ga gleda. Vendar pa ima Lea Slezaka zelo rada in May Yong ji je tudi všeč.

No, ko je Urška odšla potolažena s starim Mohorjevim koledarjem, v katerem je tudi mnogo slik, sem se še jaz poslovala in se gospe prisrčno zahvalila za njeno veliko prijaznost.

Na stopnicah sem srečala gospo Gabrijelčičevo Nado (tudi našo igralko), ki je šla na obisk k gospe Angeli. Pa sem kar hitro povedala, po kakšnem opravku sem bila tu, in jo sproti pobarala, ali mi bo hotela kaj povedati o sebi za marčevno številko «Žene in doma». Obljubila mi je in še pripomnila: «Nikar ne pozabite napisati o gospe Angeli, da je to najboljša tovarišica, kar si jih morem misliti, skromna in ljubezniva, in povejte, da jo imamo vse zelo, zelo rade.»

Zdaj se pa res ne morem premagati, da bi še enkrat ne napisala tega, kar je že pred desetimi leti napisal Ciril Debevec o Angeli Rakarjevi v knjigi 'Ljubljansko Narodno gledališče 1928' in velja danes še bolj, «da ima v zakupu menda tudi vse čaroonice, kar jih je v našem dramskem repertoarju», in tudi velike komične zmožnosti. In da je Rakarjeva ena izmed tistih redkih, redkih igralk, ki dodobra poznajo svoje meje in ki zato nikoli ne silijo preko začrtanega kroga. Saržistka in epizodistka, toda oboje visoko kvalitativna, na svojem mestu brez pretiravanja neprecenljiva in v svoji vrsti prav gotovo tudi edinstvena.

Me pa smo gospe Angeli hvaležne za njeno veliko umetniško delo, ki žanje tako malo slabe in pencev, pa je tako dragoceno in nenadomestljivo, česar se pa ljudje iz parterja tako redko zavedamo. Želimo ji, da bi jo še mnogokrat videli na odru, se ji smejali in se je bali in da bi prav tako mladostna in vesela praznovala svojo štiridesetletnico kakor letos svojo tridesetletnico.

— eva.

Ličen prt za Vašo mizo

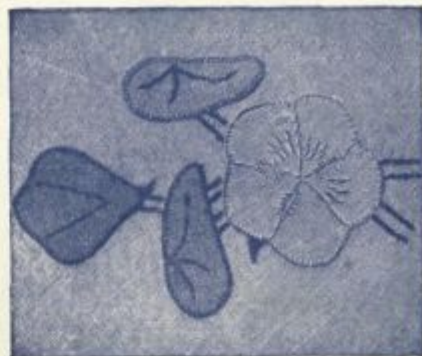

Ličen prt za Vašo mizo

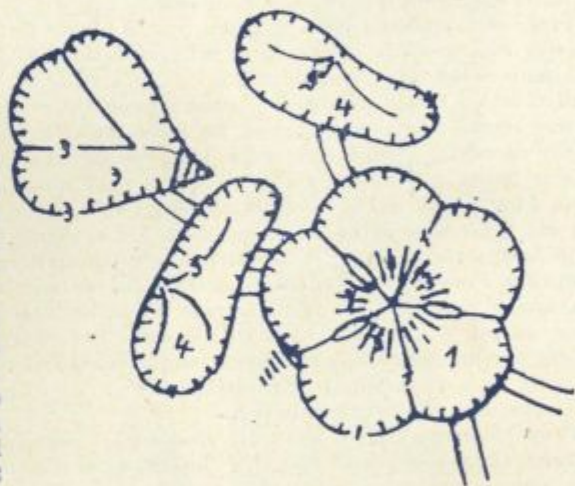
Ako si belite glavo, kaj bi dali svoji teti ali prijateljici za god ali morda za piruho, kar bi vas veliko ne stalo, razen nekoliko pridnosti, vam prinašamo primerno garnituro za čaj, in sicer prt in prtiče. Garnitura je iz belega ali barvastega blaga in okrašena z apliciranimi motivi. Iz gostega blaga v drugi barvi, kakor je blago prta, se izrežejo oblike, ki se potem prišijejo z občrtnim ali zančnim vbodom na osnovno blago. Žile na listih in prašniki na cvetih kakor tudi stebelca se izšijejo v občrtnem vbodu z barvasto prejico. Naš prt je okrašen tudi s širokim ažurjem, na

križiščih ažurjev so pa motivi. Na prtiču je motiv le v vogalu, dočim je ažur krog in krog. Tak prt in prtič lahko obrobimo s širokim robom ali čipkami, lahko ga pa tudi obkvačkamo z barvasto prejico.

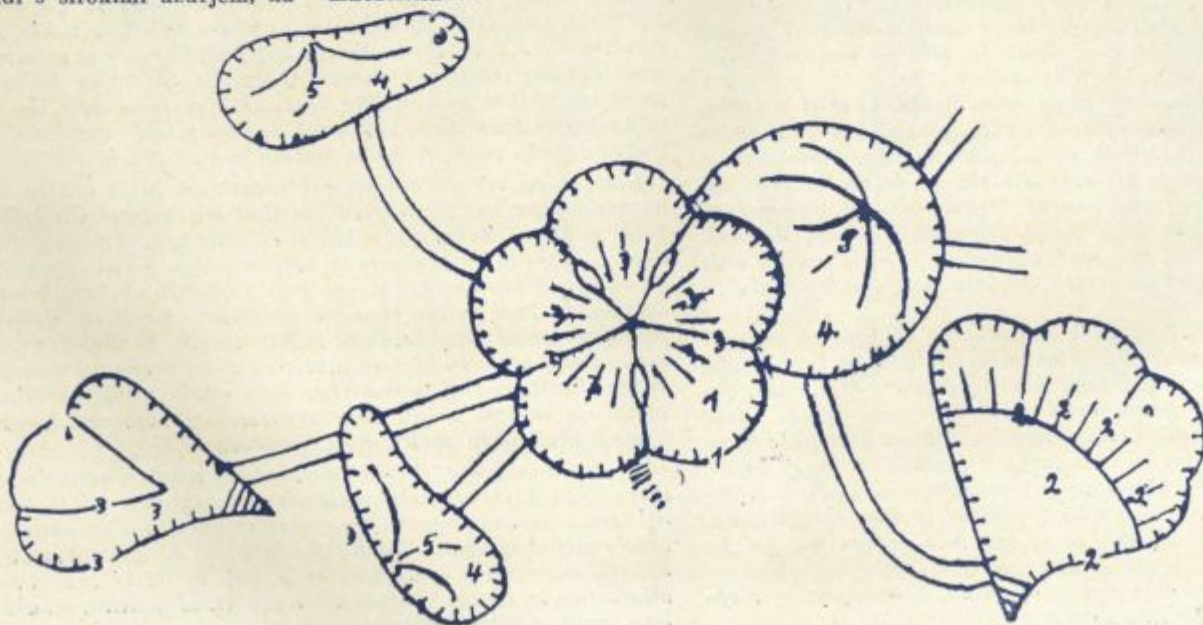
Motiv za prtič, izdelan v aplikaciji ... Motiv za prtič v naravni velikosti z označenimi barvami... Barve: 1. svetlorumena, 2. oranžna, 3. rdeča, 4. svetlozelena, 5. temnozeleno... Motiv za prt v naravni velikosti z označenimi barvami. Barve: 1. svetlorumena, 2. oranžna, 3. rdeča, 4. svetlozelena, 5. temnozeleno...

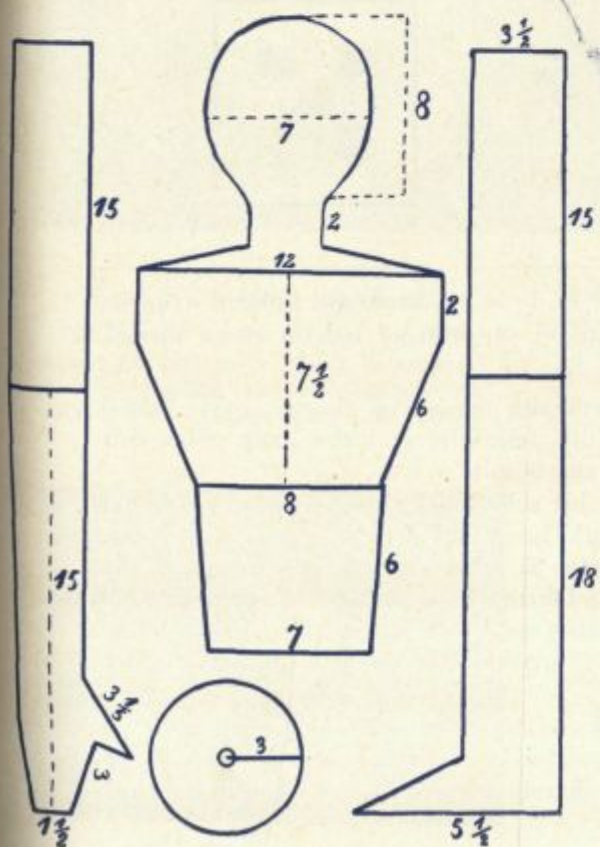
Izgotovljeni motiv.

Motiv za prtiče.

Mali Marjančici za god

Kako naredimo punčko

Za takšno punčko, kakršno vidimo na sliki, potrebujemo $\frac{1}{2}$ m bledorožnate flanele, nekoliko vate ali pa volne in predece volne bakrenordeče barve.

Po danih merah si zrišemo najprej kroj iz papirja, po katerem urežemo potem telesce za punčko. Najprej sešijemo trup, nato še roke in noge. Potem napolnimo trup in ude z vato ali volno in punčko sestavimo. Biti mora dobro nagačena, da ima pravilno obliko. Za šive moramo dodati precej blaga, da se ne razparajo. Dobro je, če porinemo skozi vrat do sredine glave leseno paličko. Teme glave izvezemo z volno (z velikimi obodi), kakor kaže slika, lase pa naredimo iz treh čopov. V ta name izrežemo iz lepenke tri krožne ploskve, ki imajo v premeru po 6 cm, na sredi vsake pa naredimo po $\frac{1}{2}$ cm veliko luknjo. Na teh treh lepenkah napravimo tri čope, ki jih potlej pritrdimo na desni in na levi strani glave ter zadaj. Tako dobi punčka rdečkaste kodraste lase. S temno svilo izvezemo obrovi, oči in trepalnice, z rdečo pa nosnice in usta. Potem pa naredimo punčki še oblekico.

ZA NAJE MALE

Kako je slon dobil rilec, žirafa pa dolgi vrat

Da, dragi otroci, najprej vam moram povedati, da v starih časih slon ni imel dolgega rilca, s katerim se danes ponaša, niti ne žirafa svojega neskončnega vratu. Kako sta prišla do teh čudnih delov telesa, to je predmet naše zabavne istorije.

Ko je mlad, radoveden slonček, Cap mu je bilo ime, nekoč stal pri žirafinem ležišču in gledal izza palmovih dreves, mu je mlada žirafa, za Marogico so jo klicali, na moč ugajala. Zato je vabljivo zatrobil skozi nos:

«Hejo! Marogica! Cap je tukaj in bi se rad igral s teboj!»

Da, mlada žirafka bi se bila kaj rada igrala, zakaj Cap je imel tako vesele oči. A kaj, ko je bila mati žirafa drugih misli!

«Kaj, ti nepridiprav!» ga je nahlumlila. «Zdaj ko se spravljajo spodobne živali spat, se hočeš igrati? Izgubi se k svoji materi in pusti moje dekletce pri miru. Sploh ne maram imeti s sloni nobenega opravka, slišiš!»

No, Cap je bil zelo jezen, ker je bila stara gospa žirafa tako surova z njim, saj tudi res ni bilo potrebno. In tako nalašč ni šel, ampak je zaklical:

«Hejo! Marogica, poigrajva se nekoliko. Kar pridi ven in ne meni se zato, če tvoja sitna mama zmerja in kriči.»

To je bilo od Capa zelo predrzno, prav gotovo bi si ne bil smel dovoliti takih besed! A storil je to nalašč, ker ga je bila stara žirafa ozmerjala z nepridipravom in razžalila ves njegov rod.

A zdaj se je seveda stara žirafa še bolj razjezila. Vzravnila se je, zgra-

bila Capa za nos, ki je bil pri njem najbolj občutljiv, in zavpila:

«Le počakaj! Naučim te igrati se in zapeljevati mojega otroka k neubogljivosti! Spravi se domov!»

«Ajs, ajs!» je zavreščal Cap in tudi sam jezno zgrabil žirafa z gobcem za vrat.

«Ali boš izpustil!» je zavpila žirafa.

»Če ti izpustiš moj nos«, je zahropel mladi slonček in na vso moč vlekel žirafa za vrat. Seveda je ta še huje vlekla Capa za nos, ki je postajal vse daljši in daljši. A takisto je delal tudi slon z njenim vratom, ki se je raztegal kakor gumast trak, zakaj Cap je bil močan in je hotel starki pokazati, kaj se pravi, dražiti dobrodušnega slončka. Tako sta se vlekla za nos in za vrat, vsa besna in slepa od togote. Zdaj je zmagoval Cap, zdaj spet mati žirafa. In kadar je slon predaleč potegnil žirafa za seboj, se je mlada Marogica obesila materi za rep in se z vsemi štirimi uprla v tla. A korenjaški Cap jo je vlekel z materjo vred za seboj in

tako je postajal tudi hčerkin vrat vse daljši in daljši.

Naposled je stara žirafa vsa onemogla izpustila Capa in vsi trije so se zvrnili vznok. In ker je Capa nos tolikanj bolel, žirafa pa vrat, so hitro stekli k vodi, da bi se ohladili. Capu se je zdelo, da mu visi nos prav do tal. Tako dolg je bil, da se je med tekom spotikal obenj. In ko so se živali zagledale v vodnem zrcalu, so se vse tri ustrašile.

«Oh, moj vrat! Moj vrat!» je zavela žirafa. In slon, ves trd od strahu, je kar majal z glavo. Njegov nos, pomislite, njegov krasni topi nos je bil zdaj cel meter dolg, izpremenil se je v pravi rilec! Osramočeni so se molčče splazili vsak v svojo stran. In Cap je še nejevoljno pomislil:

«Moj nos! Ojej, ojej, kako me peče! Kaj bodo rekli mati!»

In kaj so rekli mati Capu, dragi otroci, si pač sami lahko mislite. Saj poznate pregovor, ki pravi, da šiba novo mašo poje.

Odtistihdob imajo vse žirafe dolge vratove in vsi sloni rilce.

Rešitev ugank iz 2. številke

Rešitev posetnice.

Konzervatorist.

Rešitev križanke.

Vodoravno: 1. kes, 2. sod, 5. oje, 7. ne, 9. me, 10. Volga, 11. Ra, 12. je, 14. sak, 15. kri, 17. ili.

Navpično: 1. kan, 2. so, 3. se, 4. dve, 6. jelka, 8. Eva, 9. maj, 11. rak, 13. Eri, 14. si, 16. ki.

Uganka št. 3

Križanka.

Vodoravno: 1. grško mesto, 4. pomožni glagol, 5. kazalni zaimsek, 7. kraško vino.

Navpično: 1. azijska država, 2. del kolesa, 3. mesto v Egiptu, 6. ploskovna mera.

Kotiček tete Mine

Ljubi otroci,

danes vam bom povedala mično japonsko pravljico. Le skrbno berite, morda najdete v nji koristen nauk.

«Na otoku Okiju je živel nekoč majhen, bel zajček. Ker je že dolgo živel na otoku Okiju, mu je postalo dolgčas in neprestano je mislil, kako bi prišel na otok Inabe, ki je ležal na drugi strani, daleč tam zadaj, kjer se poljubljata nebo in zemlja. Toda kako naj pride čez morje? Premišljeval je dolge dni in dolge noči, a nič pametnega mu ni prišlo na um. Nekega dne je zagledal krokodila, ki se je leno zibal po valovih. Tisti mah se je nečesa domislil.

Začel je govoriti s krokodilom. «Tako žalostno se mi zdi tukaj», je rekel. «A kaj veš ti o tem, dragi krokodil, kaj je samota! Ti ne poznaš samote. Videti je, da imaš zelo mnogo prijateljev!»

«Toliko prijateljev imam, da bi jih še prešteti ne mogel», mu je bahavo pritrdil krokodil.

«Hm, toliko? Če bi se vsi krokodili položili drug poleg drugega, ali bi vas bilo od tod do otoka Inabe?»

«Kajpak!»

«Veš kaj, krokodil, tega ti pa skoraj ne verjamem. Pokliči vse svoje prijatelje in ležite drug poleg drugega. Preštel vas bom!»

Krokodil je bil zelo vesel, da se je mogel pobahati s svojimi prijatelji, in jih je res takoj sklical. Nekaj trenutkov nato so že ležali drug poleg drugega in bilo jih je od otoka Okija do otoka Inabe. Zajček je skočil prvemu krokodilu na hrbet in stekel od tod do otoka Inabe. Ko pa je priskočil na breg, se je začel na ves glas smejeti.

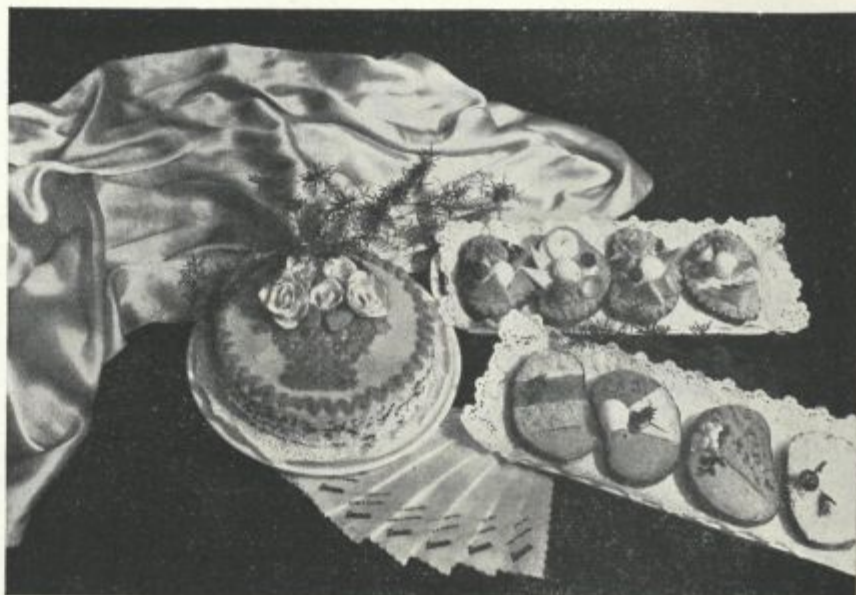
«Gospodje krokodili,» je zakričal, «prav tako neumni ste kakor ljudje. Vaša bahavost je tolikšna, da postane lahko marsikateremu most, ki vodi k uspehu!»

Teta Mina.

Same dobrote

Če ponudimo za večerjo navadnega sladkega sira, se zdi takšna večerja vsakemu silo revna, čeprav so v sladkem siru najdragocenejše snovi, ki so potrebne za kosti in staničje, zlasti je v njem dosti železa. Ako pa sir okusno pripravimo in mu dodamo nekaj barv — rdečo, rumeno, belo in zeleno — bomo videli, kako se bo vsem srce zasmejalo, ko posedejo za mizo. Zaupati vam hočemo nekaj navodil.

Sirovi kruhki. Črn kruh narežemo na tenke režnje, ki jih namažemo s čajnim maslom. Na rob kruhka nabrizgamo s platnenim brizgalnikom, ki ima zvezdasto odprtino, venec zelenega rokfortskega sira, zdrobljenega z maslom. Potem odrežemo tanek list eidamskega sira, ga zvijemo in položimo na kruh. Iz ovčjega sira izrežemo gobico, ki jo pomočimo v sladko papriko. Poleg gobice nabrizgamo z vrečico dobro pripravljen liptavski sir. Z zaokroženim

žlebičastim nožem posnamemo s presnega masla oblanec in ga denemo na kruhek. Mimo tega obložimo kruhke lahko tudi z redkvico in s ploščico trdo kuhanega jajca, ki ga potresemo z zelenim peteršiljem.

član in strjen na hladnem v obliki, ki smo jo prej oplaknili z mrzlo vodo. Aspik potem na drobno zrežemo, denemo v štrkalico in uporabimo na razne načine.

Sirova torta. Na okrogel steklen ali pa porcelanast plitev krožnik položimo okrogel prtič iz belega čipkastega papirja. Na sredino papirja denemo liptavskega ali pa nastrganega navadnega sira, okoli katerega naložimo v krogu trikotnike mehkega sira. Med te kline sira nabrizgamo z brizgalnikom zelenega ali pa liptavskega sira. Nato okrasimo liptavski sir, ki je na sredini, z rožami iz presnega masla, ki jih pomočimo v sladko papriko. To skupino rož ozaljšamo krog in krog s kodrastim peteršiljem. Ob robu torte pa nabrizgamo iz zelenega ali pa liptavskega sira zobčast venček.

Pa tudi kosček dobrega sladkega sira, kos črnega kruha in skledica sladkega mleka je lahko okusna in dobra poletna večerja, ki vas vabi z naše slike.

Šunkovi zvitki z aspikom

Na rezine šunke denemo narezani aspik, jih zvijemo v zvitek in razporedimo po stekleni skledi vrh krompirjeve solate. Jed okrasimo nato s paradižni-

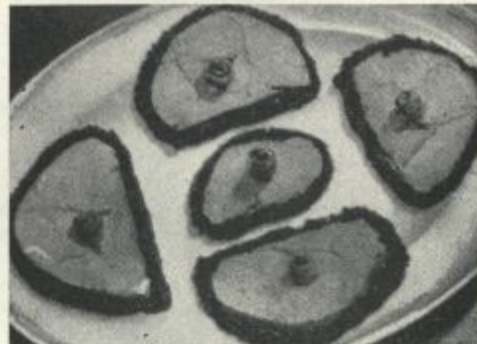
kovimi ploščicami, na sredo pa denemo rožo iz paradižnika. V ta namen narežemo z ostrim nožem majhen paradižnik, ki ima obliko jabolka, na šest delov, in sicer od muhe pa skoraj do doli, nekako 3 cm globoko. Potem pobereмо iz paradižnika vse pečke, zavijemo vsak list navzven in pazimo, da se nobeden ne pretrga.

Aspik za ozaljšanje mrzlih jedi

Aspik delamo tedaj, ako nam je ostal sok od pečenke. Ta sok precedimo skozi gosto sito ali pa skozi redko krpo, ga nekoliko razredčimo z močno juho in, če hočemo, tudi okisamo z limonovim sokom ali pa s kisom ter vmešamo na hitro oprano in raztopljeno želatino. Na četrt litra tekočine denemo po štiri liste želatine. Aspik mora biti pikanten, mo-

Teletina v okviru iz aspika

Okoli lepih, enakomerno narezanih kosov telečje pečenke iztisnemo s štrkalico aspik v obliki okvira, na sredino vsakega kosa pa denemo zvito sardelo.

Tisti, ki vedo, kaj je vojna

so se oglasili. Vojni invalidi so izdali knjižico «Grobovi tulijo». Skromno je to delce, a vemo, da bi njegovi avtorji lahko napisali tisoč in tisočkrat več.

Njih vrste so samo krik po pravični oddolžitvi domovine za njih žrtve, krik po pravici do življenja. S kratkimi besedami, ki jih podpirajo pretresljive slike bojev, trpljenja in grobov naših mož, nas vodijo od usodnega leta 1914. skozi grozote svetovne vojne, ko je tujec, isti tujec, ki zopet iztega roke po naši zemlji, tiral naše ljudi v bratomorno klanje, a tiste, ki so se v spoznanju ogabnosti te morije poizkusili upirati, zapiral v ječe in koncentracijska taborišča. Mnogi najpogumnejših pa so končali s strelom v prsi na Suhem bajerju. Doma pa so žalovale in stradale matere, žene in osiroteli otroci.

Štiri leta je vladala ta strahota, štiri leta so padali naši možje, sinovi in bratje v cvetu življenja na bojnih poljanah. Raslo je število grobov, množilo se je število sirot. Kdo ne pozna najbolj strahotne statistike, kar jo je pisala zgodovina: 10 milijonov mrtvih, 19 milijonov ranjenih, ki so okužali posledice vojnih grozot vse življenje, 9 milijonov sirot, 10 milijonov beguncev, ki so bili oropani strehe, 9 milijonov ujetnikov, 6 milijonov vdov, 6063 razrušenih mest.

Tudi Slovenci smo razmeroma veliko žrtvovali. Največ žrtev je zahtevala soška fronta, in prav pravi pisec brošure, da so junaki soške fronte dostojno

jen kamen v stavbi Jugoslavije. Slovenci so upali, da si bodo priborili najlepši kos svoje zemlje, borili so se prav na soški fronti za svobodo slovenske grude. Toda kmalu so z grenkobo v srcu spoznali, da je padel cvet slovenskega moštva zaman: tujec nam je ugrabil našo zemljo in naše rojake zaslužnil bolj, kakor so bili zaslužjeni kdaj prej.

Ko je minila vojna, so se mnogi, ki so štiri leta krvaveli na bojišču ter prenašali mraz in lakoto, vrnili s pohabljenimi udi, z neozdravljivo boleznijo, ki so si jo bili nakopali v strelskih jarkih. In kaj je bilo njih plačilo? Upali so, da bodo deležni vsaj človeka vredno življenje, saj jim je bila priznana v mirovnih konvencijah primerena invalidnina. Toda bilo je treba mnogo prizadevanja, mnogo borbe, preden je bil 1. 1925. izglasovan v narodni skupščini invalidski zakon. Po tedanjih ugotovitvah je bilo vojnih žrtev v Jugoslaviji 435.010 z 1 milijon 50 tisoč rodbinskimi člani. K temu številu pa niso prišteti 10% invalidi, čeprav jih je priznala reparacijska komisija v Parizu in je država zanje prejemale osebno vojno odškodnino. (Bog ve, kateri invalid jo je spravil v žep?) Sem tudi niso vštete vojne žrtve, ki so jih bili sicer priznali, a ker so plačevali po 20 din(!) davka, niso prejemale invalidnine.

Leto 1929. je prineslo, kakor v mnogih drugih ozirih, poslabšanje tudi invalidom. Zaščito in priznanje invalid-

nine je izgubilo dve tretjini prej pravno priznanih invalidov. V Sloveniji so priznali invalidnino samo 5234 žrtvam, ko jih je v resnici 32.000!

Invalidski zakon iz 1. 1929. je črtal vse tiste, ki sicer niso izgubili nobene uda, pač pa so si bili v vojni nakopali neozdravljivo bolezen, tuberkulozo ali trajno obolenje živcev, ali so zaradi bolezni z bojišč oslepel, ali so jim zmrznile noge, ali so jim bile pozneje odrezane roke in noge, dalje vse civilne žrtve in tiste, katere je sovražnik v času vojne z mučenjem pohabil, dalje vsakega, ki je bil v zaporu, čeprav samo 12 ur, ker tak človek ni vreden, da bi prejemal invalidnino, pa čeprav mu manjkata obe nogi in je popoln slepec! (Kadar je treba v vojsko, nikogar ne vprašajo, ali je bil že v zaporu.) S tem pa še ni izčrpana vrsta okrnitev pravic vojnih invalidov. Te okrnitve so povzročile v posameznih družinah in tudi pri poedincih veliko bede, ki jo knjižica nazorno prikazuje.

Invalidski zakon iz leta 1929. dokazuje bolj ko vsaka druga propaganda, kaj ima pričakovati navaden zemljan od vojne in komu služi vojna.

«Grobovi tulijo...» je bojevniški krik vojnih invalidov, vojnih vdov, sirot in staršev padlih junakov široki javnosti, politikom, narodnim poslancem, državnikom, tisku...

Čujte ta krik, dajte, da ga slišijo vsi, ki so dobre volje.

OSVOBOJENJE ŽENE V PERZIJI

Osvobodilna pot perzijske žene je zelo podobna poti, ki jo je napravila turška žena. Kakor je rešil Turčijo škodljivih spon tradicije diktator, ki se je povzpел na vodilno mesto v državi s težnjo, da prenove svojo domovino po zgledu dežel z zapadno kulturo, tako je zavladal tudi Perziji človek, ki je videl rešitev svoje domovine pred gotovo propastjo edinole v njenem izenačenju z evropskimi državami, in to v gospodarskem in kulturnem pogledu.

Življenjska pot tega odločnega človeka, ki se zdaj imenuje Reza šah, je popisal Esad Bej v zanimivi knjigi «Reza šah, vojskovodja, cesar, reformator». Knjiga je izšla 1. 1936.

Še pred dvema desetletjema je bil Reza preprost vojščak, kakor so bili vsi njegovi predniki. Ni se zanimal za politiko, toda to, kar je videl in opazil on, je moral videti vsak patriot: kako propada domovina pod nezmožnostjo, nenasitnostjo in krvoločnostjo

dinastije Kadjarov. O njih so vedeli samo, da izmzgavajo ljudstvo do krvi, da sami žive v bajnem razkošju s svojimi 800 ženami. Te žene so rodile stotine in tisoče cesarskih sinov, princev, ki so kakor kobilice preplavili deželo kot upravniki in izmzgavali ljudstvo. Vse prirodno bogastvo zemlje pa so prodali tujcem v izrabljanje.

Brez dvoma bi bili dobili Perzijo v svojo oblast tujci in bi bila deležna iste usode kakor Abesinija, ako bi ne bil v zadnjem trenutku posegel v ta proces razpadanja Reza kan, ki je s svojo četo ustrašoval nezmožno vladno v Teharanu, razpustil parlament, poslal cesarja v Pariz in prevzel vladno sam. Prva njegova skrb je bila, da je moderniziral armado, s katero se je mogel ubraniti tujcev, in razveljavil vse koncesije s tujimi državami, nato pa začel s kulturnim in civilizatorskim delom. To je bilo silno naporno delo, če pomislimo, da v Perziji ni bilo niti ene

železnice, da je bila dežela zanemarjena in da se je imel boriti z ljudsko nevednostjo in s silnim vplivom reakcionarne duhovniške kaste, ki se je upirala vsaki modernizaciji in odpravi tradicije, četudi je bila škodljiva. Zdaj je država kljub vsem težavam rešena pred tujci, ki bi jo sicer gotovo dobili v svojo oblast.

Ko je novi šah, za katerega so ga kronali leta 1925., zagotovil državi zunanjo varnost, je začel s notranjimi reformami. Ena najvažnejših, a tudi najriskantnejših reform je pač tista, ki se tiče izpremembe ženininega življenja ter njenega položaja v družini in družbi. Njen začetek je v omenjeni knjigi zanimivo popisan:

«Toplega poletnega dne leta 1926. je doživel Teheran, glavno mesto Perzije, največjo senzacijo, odkar je zasedel prestol novi cesar. Po eni največjih cest je drvil odprt avto in v njem je sedel policijski prefekt v uniformi. Zanimi-

ELIDA

mila

dobrota celo
za najobčutljivejšo kožo

- Bogata mehka pena blagodejno vpliva na nežno kožo.
- Radi svoje izbrane sestavine polepšujejo polt in negujejo kožo.
- Obilni vonj ostane v milu do zadnjega ostanka in se še dolgo občuti na koži.

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežnobeke barve

vost pa ni bil on, marveč njegova žena, ki je sedela v evropski noši poleg nje. Avto se je ustavil pred eno najbolj obiskanih kavarn. Policijski prefekt je izstopil in pomagal iz voza tudi svoji ženi, in sicer prav kavalirsko, po evropskem načinu. Oba sta stopila v kavarno in prefektova žena je naročila — sicer z drhtečim glasom — kavo in pecivo, prav tako kakor kaka neverna Evropka. To je bil dogodek, ki so ga omenili poročevalci vseh svetovnih listov. Kaj takega se je zgodilo v Perziji prvič od časov Mohameda, da bi se pravoveren mož pokazal javno ob strani svoje žene. Tega koraka policijski predsednik seveda ni storil svojevoljno ali celo na pobudo svoje žene, marveč je bila to preračunana državniška poteza. S tem je začel novi šah svoje delo za osvobodjenje duše Irana iz spon tisočletnih predsodkov. Obisk mlade dame v kavarni je bil sklenjen v ministrskem svetu na povelje cesarja in z vso resnobo sprejet od vdanih mu uradnikov. To je bil obenem prvi korak za osvobodjenje perzijskih žen, ki so smele naenkrat v javnost, v lokale, v kino, in to celo s svojimi možmi. Tudi šahova žena se je začela nositi po evropsko, v obleki, v kateri so se ji

videle roke, noge in obraz. Seveda so šle reforme in enakopravnost samo tako daleč, kolikor je prišlo moški tradicionalni gospodovalnosti in ki seveda ne more biti na povelje izkoreninjena niti iz tistega, ki reforme predpisuje. Reza šah ima sam dve ženi. Ko bi smatral za potrebno, bi se gotovo ravnal po običajih in bi si vzel še tretjo. Če se pa ženska pregreši v svoji zvestobi, jo vtaknejo v vrečo in ji na javnem trgu nalože pet sto udarcev, to se pravi toliko, kakor da jo ubijejo. O moški zvestobi se sploh ne govori, ker ta pojem najbrže še manj poznajo v Perziji kot v Evropi.

Veliko razburjenje je povzročila tudi mlajša šahova žena, ki je hotela stopiti v evropskem oblačilu v sveto mošejo v Kumu, kjer je središče fanatičnih perzijskih duhovnikov. To je bilo preveč za pobožne duhove Irana. Ogorčen ji je zabranil eden izmed duhovnikov vstop v mošejo. Toda prav tako ogorčeno je bilo tudi njeno veličanstvo, ki je telefoniralo svojemu kraljevskemu sodniku o prizadejani krivici in sramoti. Ne da bi bil mnogo premišljal, je vzel šah jahaški bič, sedel v avto in oddrevil v 60 km oddaljeni Kum, planil v mošejo in pretepel mu-

laha (duhovna) vpričo pobožnih vernikov. To je bilo pač prvič v zgodovini, da bi se bil vladar tako zavzel za žensko emancipacijo. Toda to je zagleglo. Duhovniki so popustili od svojih tradicionalnih predsodkov o ženski in so se vsaj deloma vdali. Ženska emancipacija je triumfirala. Odpirati so začeli ženske šole, kjer so nastavili učiteljice iz Evrope, ki so poučevale perzijska dekleta celo v športu. Ko so začeli graditi tvornice in se je razmahnilo domače gospodarstvo, si že lahko opazil prve domačinke kot delavke v tvornicah in prav tako prve domače uradnice za pisalnimi stroji, oblečene v higiensko in preprosto obleko civilizirane ženske, brez haremske navlake na glavi in na životu. Tako se polagoma približuje z zapadno kulturo tudi življenje perzijske žene življenju zapadnjakinje z vsemi njenimi dobrimi in senčnimi stranmi. Značilno je, kaj je vzelo perzijsko žensko gibanje za bistvo svojega programa: borbo proti pogosti in samovoljni ločitvi zakona s strani moških. Tudi to nam dokazuje, da je kljub navidezni enakopravnosti ostala zasidrana dvojna morala.

E. Sinek:

Dandanašnja mlada Američanka

Ameriki bi vsaka naša ženska rekla ženski raj. Zedinjene države so brez dvoma ena tistih držav, kjer se je ženska najviše povzpela. Gospa Pekinsonova je tam minister dela in rešuje najvažnejša državna vprašanja. Dandanes ni v Ameriki časopisa, da bi pri njem ne delovala ženska. Poglejte to od katerekoli strani, v Ameriki imajo ženske odlično besedo.

«Kako se je neki to zgodilo?» boste vprašale. Medtem ko se je moral moško težko boriti za dolar in delati, so tehnični izumi olajšali ženam delo v gospodinjstvu. Električni štedilniki in druga kuhinjska čudesa so povzročila, da je imela žena vedno več časa zase. In zato se je mogla izobraževati. Čitala je časopise (mož jih pri ameriškem vrvežu niti ni utegnil), hodila je v kino in gledališče. Mož, ki je prišel zvečer utrujen domov, je šel rajši na vrt, da se je naužil svežega zraka. Tako se je zgodilo, da je mož dandanes v marsičem Pepelka, žene pa so organizacijska in vodilna sila! Vzporedno s tem preporodom je nastala tudi premoč ameriških žen v zakonskem življenju. Američanka je začela paziti na svojo lepoto in dosegla, da ima najlepšo «linijo» in najlepše noge na svetu. Postavila se je tudi na načelno stališče, da mora biti tudi v zakonu zmeraj in zmeraj iznova osvojevana; zato se je znala narediti za moža privlačno in nedostopno. Američanke so si znale pridobiti nadvlado tudi v zakonskem življenju in moške so zlasti v visokih slojih zašli pod popolno erotično oblast. In sicer tudi tedaj, če so si žene kupili. Zakaj odlični Američanki ni moč nič drugega kakor vir za pridobivanje potrebnega denarja.

Te res ameriške razmere so dvomljivo izoblikovale značaj ameriške deklice. *Mlada ameriška dekleta so energična in samozavestna.* Mož ne sme na ulici dekleta nagovoriti, sicer bi tvegala ali veliko pravdo (ameriški sodniki načelno držijo z ženskami in pri oblastvih mora mož sploh vsako pravdo izgubiti) ali bi se pa moral z dekletom poročiti. Iz tega pa se rodi zmeraj razporoka in plačevanje alimentov, zakaj v Ameriki je mnogo primerov, da ostane ženska tudi po večletnem zakonu devica. *Mladi ameriški milijonarji sploh ne hodijo na cesto brez svojega tajnika.* Zmeraj morajo imeti pri sebi pričo, da si niso pri nobenem dekletu ničesar dovolili. Tako zelo se bojijo izkoriščevalk. Nasprotno pa ima ameriško dekle vse pravice suverena bitja in se ne boji iti opolnoči skozi zabavni okraj v New Yorku. Nihče se je ne upa nadlegovati. Če bi rada kaj vprašala, se obrne na tega ali onega. Gleda mu drzno v oči in moč ji vljudno odgovori ter gre svojo pot.

Nikjer na svetu ne boste videli toliko potujočih žensk kakor v Ameriki. V

spalnem vozu severnega pacifiškega brezovlaka, ki vozi iz Chicaga do Yellowstonskega narodnega parka, sem bil med 36 potniki edini možki. Medtem ko moške delajo, hodijo Američanke na obiske, dopuste in na počitnice brez njih.

Američanka se je tako rekoč sploh prenehala sramovati. Mlade in stare se skoraj preveč vidi Gorje pa, če boste preveč radovedni! Še na misel ji ne pride, da bi si popravila krilo, ampak vas ošine z očmi strog, da izginete iz lokala kakor duh. Mlada dekleta, pa naj bodo še tako vidno oblečena, se vedejo tako samozavestno, da ne pride nikomur na misel, da bi jih nadlegoval.

Vobče lahko rečemo, da je v razmerju mlade Američanke do moških nekaj zdravega in močnega, kar imponira. *Ženska v Ameriki se moškega nič ne boji.* Lahko je z njimi sama v sobi in ve, da se ji nič ne pripeti. Samo od nje ne volje je odvisno, ali mu bo ljubica

B. Horvat:

Smernice za vzgojo

(Nadaljevanje.)

Zgled. Zgled je dejanje, ki je spodobno za posnemanje. Otrok vse rad posnema. Pri igri posnema dejanja odraslih ljudi: mater, ko kuha, učitelja, ko uči. Ker otrok vse natančno opazuje in izlaha posnema, je zgled mogočna vzgojna sila. S pomočjo zgleda razume otrok tudi najtežje reči. Iz zgleda spozna otrok marsikaj, česar bi z razlago ne mogel razumeti. Če n. pr. vidi, da starši radi pomagajo ubogim, bo tudi on radodaren in usmiljen.

Če vidi, da starši vedno govore resnico, bo razumel, zakaj zahtevajo to tudi od njega, potem jih bo s tem večjim veseljem posnemal tudi on. Naša svarila naj zato ne bodo nikoli v nasprotju z našim zgledom. Če pa otroka česa učimo ali pred čem svarimo, dajemo pa drugačen zgled, potem se otrok ne bo ravnal po našem pouku, ampak po zgledu.

Izkustvo nas uči, da vplivajo slabi zgledi bolj na otroka kot dobri. Čuvajmo se torej slabih zgledov in odvracajmo otroka od slabo vzgojenih tovarišev.

Nadzorstvo. Če hočemo vzgojiti otroka, da bo sposoben za življenje in da bo značajan, mu dovolimo, da se svobodno ukvarja s kakim delom in svobodno igra. Toda vse to samo pod nadzorstvom.

Malega otroka imejmo vedno pred očmi, bodimo vedno blizu njega, a ne vtikajmo se v njegovo igro ali delo oziroma storimo to le tedaj, če opazimo, da se sam ne zna igrati. Nprestano ga moramo nadzorovati, da se mu kaj ne zgodi. V tej dobi pride otroku vsak čas na misel kaj, s čimer se lahko poškoduje, n. pr. da nena doma pusti igro in spleza na stol ali mizo, odkoder lahko pade. Čim večji je otrok in čim bolj oprezen in previ-

den postaja, tem manj ga je treba nadzorovati.

Ko ima pet do osem let, zadostuje, da se zanimamo, kaj dela. V dobi, ko otrok hodi v šolo, zadostuje, da pazimo, s čim se ukvarja. Tedaj ima otrok že nekoliko uvidevnosti in tudi volja mu je močnejša, torej lahko pričakujemo, da ravna previdno. V tej dobi zadostuje, če se zaveda otrok, da starši vedo, kaj dela. Že to ga odvraca od slabega dejanja. Starši morajo vedeti, kdaj se konča pouk v šoli in kdaj mora biti otrok doma. Kadar pride otrok pozno domov, nam mora povedati, kje je bil tako dolgo. Če ga pošljemo kam, moramo tudi določiti, kdaj mora biti doma. Starši morajo zmerom vedeti, kje je otrok in kaj dela.

Šola in dom. Šola je mogočen vzgojitelj. Medtem ko nudi dom otroku individualno vzgojo, pripravlja šola otroka z izobrazbo razuma za družabno življenje. V šoli je otrok član družbe. Doma je otrok glavna oseba, tu pa je kakor vsi drugi. V šoli imajo njegovi sošolci prav toliko pravice kakor on, tu ne pride do veljave tolikokrat njegova volja kakor doma, ampak se uči podrejanosti svojo voljo tuji volji. Skupno delo, n. pr. šolske naloge, tudi krepijo voljo. Šola torej močno podpira domačo vzgojo.

Vzgoja pa je le tedaj uspešna, če se šola in dom vzajemno podpirata, sicer ni mogoče doseči pravih uspehov. Šola in dom, dva najmočnejša vzgojitelja, si ne smeta biti v nasprotju, ampak morata vzgajati otroka kolikor moči sporazumno. Primeri se sicer, da se zgodi v šoli kaj, kar se ne ujema z domačo vzgojo, če n. pr. ruši učitelj otrokov čut pravičnosti s tem, da ne kaznuje otroka, ki drugega žali ali ki se norčuje iz njega. Vendar se bolj pogostokrat primeri, da se starši postavijo na šoli nasprotno stališče. Šola hoče n. pr. privzgojiti otroku pridnost, samostojnost in ljubezen do dela s tem, da daje otroku domače vaje. Če doma ne dajo otroku za to prilike ali če nihče ne gleda, ali je otrok napravil domačo vajo ali mu jo pa kdo drug napravi, s tem dom ne podpira šole.

(Dalje prih.)

**Ohrani
svoje zobe
vse življenje
zdrave!**

Mnogokateri izgubi prerano svoje zobe, ker jih ni pravilno negoval. Danes se še veliko premalo pazi na nevarni zobni kamen, ki razmaja zobe, da radi tega pogosto izpadejo. Da ostanejo zobje trdni in zdravi, skrbi Sargov KALODONT.

V Jugoslaviji je Sargov KALODONT edina zobna pasta, ki vsebuje sulforicin-oleat dra Bräunlicha. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV

KALODONT

**proti
zobnemu
kamnu**

★ Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izborna razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

Kako prihranimo beljak, kadar odpiramo jajca, in kako porabimo lupine.

Mnogokrat se primeri, da po nepotrebnem zapravljamo čas, moči in blago. Koliko zavržemo na primer samo beljaka v gospodinjstvu, pač zato, ker napak postopamo pri odpiranju jajc. Kar pogledjmo, kako običajno odpirata jajca gospodinja in kuharica! Potolčeta z njimi ob mizni rob, lonec ali kak drug robat predmet, da se lupina ubije. Pri tem jima odteče skoraj vselej nekoliko beljaka ali se ga pa prime nju-nih prstov. Še večja pa je izguba, ker vržeta lupine takoj v ogenj ali pa v smeti. Le redkokatera gospodinja dene lupine na stran in jih po 5 do 10 minutah še enkrat pregleda in zlije v skodelico ostanke beljaka, ki se je bil medtem natekel. Od petih jajc je množina tako rešenega beljaka že kar precejšnja in trud ni bil zaman. Zdaj pa pomislimo, kolikokrat se zgodi, da porabimo na en sam dan po pet jajc in koliko beljaka prihranimo, če ga na gorenji način zbiramo! Najbrže ne vedo vse gospodinjke, da je star beljak boljši za sneg, ker se rajši vtepa. Če ga prav shranimo, se dolgo časa ne pokvari, zato ga lahko nabiramo po več dni.

Nič beljaka pa ne potratimo, če odpiramo jajca na tale način: Z noževo konico napravimo v topi konec jajca luknjico v velikosti novca za 50 par. Na totem koncu jo naredimo zato, ker ima vsako jajce na tem koncu med vnanjo apnenasto lupino in notranjo belo kožico prazen prostor, ki je tem manjši, čim bolj je jajce sveže. Ko delamo luknjico, moramo paziti, da nam ostane notranja kožica cela. Zdaj obrnemo jajce tako, da gleda odprtina navzdol, in napravimo tudi na drugem, koničastem koncu takšno luknjico. Potem jajce še enkrat obrnemo s topim koncem navzgor, ga podrdžimo nad posodo, kamor ga mislimo izliti, ter brž prederemo notranjo kožico, in jajce izteče.

Navrtane jajčne lupine lahko porabimo za otroško igraro. Iz njih naredimo na primer svetilnik. Kako? Skledo napolnimo z drobnim, vlažnim peskom in potaknemo vanj v presledkih ostanke svečk z božičnega drevesca. Svečke potem v temi prižgemo in poveznemo čeznje preluknjane jajčne lupine.

H.

Vaš sin začena »nase gledati«

Mamice imajo velike sitnosti z gospodi sinovi, kadar začno nekoliko »nase gledati«. Pred ogledalom postajajo in se lepoticijo. Prva razvada, ki se je navzamejo, je ta, da trzajo z glavo, kadar zatezajo kravato. In to ponavljajo potem po večkrat na dan. Uboga kravata, koliko mora pretrpeti! V kratkem času je taka, da je ni mogoče več nositi. Mladi gospodje seveda zaradi tega ne jočejo, temveč samo materina denarnica. Jaz sem se tega že naveličala. Novo kravato (če mogoče, takšno, ki se ne mečka) privežem lepo sinu na vrat, potegnem ozki del zadaj pod ovratnikom nekoliko ven in jo tam prestrižem. En konec lepo obšijem, na

drugega pa prišijem sponko (kakor so sponke pri blazah itd.). Tudi okusno narejeni vozal spodaj sesijem tako, da

se to ne vidi, in imam kravato samozveznico, ki je ni treba vezati in ki ne trpi zaradi vsakdanjega zatezanja.

KAM Z OSTANKI ČIPK?

Prave, t. j. na roko narejene čipke so preveč vredne, da bi smeli kosčke ali odrezke kar tako metati v peč. Iz njih lahko napravimo različne okusne okraske za perilo, ki bi nas v trgovini veljali precej dinarčkov.

Treba pa je temu posvetiti nekaj časa, zbrati nekoliko potrpežljivosti ter imeti okus in spretnost.

Najprej pregledamo svoje zaloge ter razvrstimo ostanke po kakovosti in velikosti, potem pa se odločimo, kaj bomo iz njih naredili. Saj je škoda, če se take reči brez koristi povaljujejo.

Koščke ozkih čipk uporabimo lahko za obrobo ovratnika, ki je morda tudi ves iz čipk ali pa sestavljen celo iz dvojnega materiala. Ali pa ukrojimo ovratnik iz tila in ga pošijemo z neko-

liko nabranimi čipkami, ki niti ni treba, da bi imele isti vzorec. Če so čipke močnejše, sestavimo iz njih poletni podprsnik.

Iz čisto majhnih odstrižkov in ostan-kov čipk se dajo napraviti lepa pregrinjalca za toaletno mizico, za pod porcelan in za pod steklo na podstavku. Delo je prav zabavna igrača. Začnemo tako, da sestavimo iz vseh odstrižkov čipk in ostan-kov vložkov ali čipk na mizi okroglo, jajčasto ali četverkotno obliko. Potem pripnemo kosčke trdno na papir, da se ne morejo premikati, ter jih skupaj prizankamo. Če nam kje kak kosček manjka, ga nadomestimo s tilom ali pa s tenko mrežico. Ko je vse prizankano, odstrižemo odvečne robove, potem pa pregrinjalce poskrobimo in vlažno prelikamo čez krpo.

Prav lepa so pregrinjalca, če jih po-barvamo s čajem. Taka pregrinjalca so posebno priljubljena v Angliji. Pravijo jim »Viktoria laces«.

Ako imamo le malo kosčkov čipk ali vložkov, je lahko celo pregrinjalce iz tila ali pa iz tenke mreže, iz čipk pa sestavimo samo okras, na primer vogale, rob, sredino itd.

B.

Blatna obutev.

«Verica, pripravi nekaj za k čaj! Jutri pride k nam kolega Konjar.»

«Ojej!»

«No, no! Mar ti to ni prav? Konjar je vendar prav simpatičen in vesel človek.»

«Samo če bi ne bilo blata.»

«Ne razumem.»

«Le poglej, kako bo imel blatne čevlje! In potem naša preproga! Ondan je nisem mogla očistiti. Če bi si kupil vsaj galoše!»

*

Gospod Konjar, če boste kdaj slišali ta razgovor, ali boste razumeli, s čim prizadevate skrb svoji ljubeznivi gostiteljici? Za njeno ljubeznivost ji pomagajte preprogo, za katero je tako dolgo varčevala.

Da, v ulici, kjer imate svoje samsko stanovanje, je silo blata, to je res. Ampak s tem izgovorom se preproga ne očisti! Kaj je gospe Veri vaša ulica mar!

Poslušajte, ali bi ne bilo prav, če bi si vendarle kupili galoše? Da vam ne ugašajo? Da se v njih slabo hodi? Ali hočete rajši poskusiti, kako se iztepava blatna preproga? Hočete poskusiti, kako se čistijo zamazana tla?

In kaj menite? Ali naj ne povemo tega tudi gospodu Pezdirju? In sploh, zakaj ne povemo tega vsem gospodom, gospem in gospodičnam? Le naj se za-

vedo, da še tako prijeten obisk ni povšeči, ako pusti za seboj blatne sledove. Da, imejmo sočutje z gospodinjjo in z žepom svojih bližnjih!

Dobri nasveti

Mozolji na obrazu. Časih vidimo kako dekle ali ženo, ki ima vse polno mozoljev na obrazu: znak, da ni zdrava. Mozolje odpraviš s tem, da paziš na redno prebavo. Največkrat so mozolji posledica prepočasne prebave. Ostanke presnavljanja izločajo škodljive sokove, ki jih črevesje vsrkava. Prav ti škodljivi sokovi pa potem povzročajo mozolje. Zato skrbi, da uživaš lahko prebavljivo in ne premastno hrano. Prikuhe in sadje so redilne, mimo tega pa še lahko prebavljive. Ako si tudi s sadjem ne urediš prebave, pij mineralno vodo ali pa zaužij vsak drugi dan kako lahko odvajalno sredstvo. Važno je tudi, da se dovolj giblješ. Tudi redna telovadba in gimnastične vaje pospešujejo prebavo. Občutljivej-

PARFUM FORVIL PARIS

Vaša koža bo lepa, če jo boste negovali

Snovi Creme Mouson, ki delujejo v globino, prično delstvovati v spodnjih kožnih plasteh, in ta racionalni način kožne nege naredi polt mladostno-nežno.

Na milijone žensk vsega sveta je spoznalo koristi, ki jim jih nudi **edinstvena sestava** te kreme, pa tudi Vam, gospa, bo

CREME MOUSON

kmalu neogibno potrebna za vsakdanjo kožno nego! In za varstvo Vaše kože neprekosljivi

PUDER CREME MOUSON

ki bo dal Vaši koži nežno gladkost in tako zaželeni breskvi podobni nadih. Pri izdelovanju tega pudra so bile izrabljene najnovejše raziskave na polju kozmetike — tako **nežen je kakor dih**, da se njegova obrambna plast komaj zapazi. Vam se ne bo poznala «napudranost», če boste uporabljali puder **Creme Mouson!**

Druge Mousonove potrebščine za lepotno nego:

Cold Cream Mouson
gemo Skin Lotion

Igemo črtalo za ustne
Igemo lak za nohte

Creme Mouson mila
Igemo Shampoo

**U
dubokom
djelovanju
leži
vrijednost!**

šim osebam zadostuje, da na tešče popijejo kazarec navadne mrzle vode.

Nos se preveč speti. Dostikrat je nos tisto, kar nam kviri obraz. Marsikaj se da popraviti, vsega pa ne. Rdečico na nosu lahko odpravimo. Tudi za lesk ni trajen. S potrpljenjem pa lahko za vedno odpravite ta nedostatek. Čudno se sliši, a vendar je res, da vam tu pomaga le maščoba. Zlo je treba ozdraviti z zlom. Namažite si dvakrat na dan nos s kako mastno kremo ali pa z vazelino in počakajte, da koža maščobo vpije, nato nos nekaj časa masirajte in obrišite maščobo s čisto rutico. Naposled nos še popudrajte! Če boste vsaj štiri tedne tako ravnali, vam je uspeh zagotovljen.

Ali hočeš preprečiti rast podbradka?

Podbradek kazi vsak obraz in napravi žensko na videz debelejšo in starejšo. Važno je, da nosimo zmerom glavo pokonci. Če hodi ženska s sklonjeno glavo, ji ohlapnejo mišice na vratu in podbrado, koža se začne povešati, maščoba se nabira v nji in podbradek se že kaže! Dobro je tudi, če spiš brez blazin. Čim nižja je lega glave, tem težje se bo napravil podbradek. Morda boš prvo noč brez blazin malo težje spala, a telo se kaj kmalu privadi na novo lego. Če se ti že dela podbradek, si napravi po dvakrat ali trikrat na teden mrzel ovitek čez noč in si ga priveži tako, kakor kadar te zob boli. Tudi masaža časih pomaga. Podbradek dobro namaži s kako mastno kremo, z

vazelino ali pa z lanolinom, potem pa gladi s palcem podbradek navzgor, proti licu. A vsa masaža in vsi ob-

kladki ti ne bodo nič pomagali, če se ne boš navadila hoditi z vzravnano glavo. (abc)

Kaj je
»Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdravila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje, čigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti reumatizmu, prehlajenju in bolečini. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN
PROIZVOD ŽAUPANJA!

Oglas je registriran pod Sp. br. 751 od 17. avgusta 1937

Naš malček dobiva zobčke

Med šestim in desetim mesecem dobiva otrok prve zobčke. Mnoge matere še vedno mislijo, da mora biti ta dogodek združen z različnimi težavami, na primer z drisko, s prekomernim slinjenjem, z zvišano temperaturo in z izgubo teka. Vendar to ni res. Pravilno negovan in hranjen otrok dobi prve zobčke brez vseh težav. Pomisliti je treba, da je rast zobčkov popolnoma normalen pojav. Res je, da otroka morda srbijo čeljusti in hoče vse gristi in znositi v usta. Zato je dobro, da dobi otrok trdo skorjico kruha, da si z njo drgne čeljusti. Če pa dobi otrok drisko in se mu zviša temperatura, niso tega zmerom krivi zobje, temveč je treba pogostokraj iskati vzroka drugje. Največkrat je driska posledica nepravilne hrane. Nekatere matere vse do dvanajstega meseca ne dajejo otroku drugega ko mleko in mlečni zdrob. Taka prehrana otroku ne zadostuje, njegov organizem potrebuje tudi drugih snovi, zlasti vitaminov, ki jih v mleku ni dovolj. Zato naj dajejo otroku že zgodaj sadne sokove in zelenjavo.

Še pred nekaj leti se je vsaka mati bala časa, ko bo dobival otroček zobe,

ker je bila ta doba redno združena z različnimi težavami. Odkar so pa otroka začeli hraniti po novem načinu, so te težave izginile. Mati, ki pravilno hrani in neguje svojega otroka, naj se ne boji prvih zob, ker bodo zrastle, ne da bi otrok zato kaj trpel. Če pa dobi otrok drisko in se mu zviša temperatura, naj se mati nikar ne izgovarja, češ, to je od zob, temveč naj gre z otrokom k zdravniku, ker tiči vzrok gotovo kje drugje. Ali ni v redu prebava, ali je otrok prehlajen, ali pa se ga loteva morda še kako bolj nevarno obolenje.

Naše domače ržene žike še ne poznate?

Poizkusite jo! Če pijete samo ali pa če jo mešate s pravo kavo, ne boste več opustili te dobre pijače. Okusna je, saj je pravi kavi zelo podobna, zdrava je, saj vsebuje obilo zdravnega rženega slada in - kar je glavno - poceni je, ker porabi izredno malo sladkorja.

Nikar naj ne odlašaj, da ne bo prepozno!

Če pa otrok tudi med desetim in dvanajstim mesecem ne dobi zobčkov, naj se posvetuje z zdravnikom, ker je mogoče, da je otrok rahitičen. Nikar naj ne verjame tistim, ki pravijo, da bodo zobje bolj trdni, če jih otrok pozneje dobi. V resnici je prav nasprotno. Zdrav otrok dobi zobe kmalu, če jih ne dobi, je to znak, da njegovo okostje ni v redu, pa naj bo še tako lepo rejen in okrogel. Takemu otroku je treba čimprej pomagati. abc.

V. Hešlova:

Da — ne

(Pomen ljubezni za zakon.)

Ljubezen je bila, je in bo oaza in kompas v puščavi življenja. Brez ljubezni bi ne bilo ne fizičnega, ne duševnega življenja. Ljubezen je pogoj našega rojstva in lajša umiranje, ko gledamo sočutje teh, ki nas ljubijo. Ljubezen blagoslavlja življenje, mu daje smisel in je eden njegovih glavnih zakonov. Prava ljubezen je iskanje lepote v duši tistega, ki ga ljubimo. To ni precejevanje, temveč dviganje duševnih vrednot in v tem edino pravičen smisel težnja za vrednoto v dveh. Iz vsake besede, iz vsake misli diha čista in vdana ljubezen, za katero ni časa in mej, ne smrti. Takšna ljubezen med možem in ženo je najvišja ljubezen. Toda vsaka ljubezen je izpremenljiva. Menjava se z leti, z življenjskim odnosom, zaradi eksistenčnih skrbi itd. Lahko pa zmeraj in v vseh okoliščinah raste ter je opora sreče in uspeha človeka. Večina ljudi misli, da ljubezni ni mogoče voliti, da prihaja samovoljno in da se ji ne moremo upirati. Ko bi bil človek v vsem fatalist in bi s svojo vero v usodo opravičil vsak svoj neuspeh, v ljubezni ne sme biti. V ljubezni mora biti previden, čuječ, kriti-

čen. Samo od človeka je odvisno, ali mu ljubezen prinese neizmerno srečo ali pa stalno bedo, ki bo tlačila ne le moža in ženo, temveč tudi njune otroke. Ljubezen je najlepši dar življenja, toda najbolj odgovoren davek življenja, rodu in naroda. Srečen je, kdor najde ljubezen, ki plemeniti, ki je zmožna najtežjih in največjih žrtev, ljubezen, ki daje, da bi prejela, ki vlada, da bi hkrati služila. Samo taka ljubezen je blagoslovljena in ne umre. Razmerje zaljubljenecv do ljubezni je drugačno kakor pri zakoncih. Ljubezen zaljubljenecv je obljuba dni, ko naj poroka zapečati vez med njimi. Vez pred poroko, tako zaželeni in mikavni, se v zakonu pogosto izpremeni v breme, in sicer zato, ker izkušajo mladi ljudje pred poroko utrditi medsebojno ljubezen z nežnostjo in pozornostjo. Kot zakonca pa na te izraze pozabljata, ker smatrata ljubezen za nekaj, kar se samo po sebi razume in se ne izpreminja. Pogosto so taki zakonci nesrečni in si ne vedo več kaj povedati. Ali ni to strašen konec te najslajše človeške vezi? Ali je kaj težjega kakor stanje, v katerem so zamrle besede in je zaspala težnja za enoto? Stanje, v katerem zvrata krivdo drug na drugega in iz katerega ne iščeta in ne najdeta izhoda? Ko bi bile rodbine viri čiste in globoke ljubezni, ali bi bila mogoča krutovlada denarja in nezanimanje za usodo drugih ljudi? Kdor mnogo zahteva od zakona, ne da bi sam hotel vanj mnogo prinesiti, bo razočaran. Tudi zelo srečen zakon zahteva požrtvovalnosti in samozatajevanja.

G. Seus:

Modra babica

Babica je bila stara, ljubiti pa je še znala. In ljubila je vse ljudi brez razlike. Poznala je njih težave in skrbi, saj jih je v življenju dovolj izkusila. Zdaj je sedela v naslanjaču, sklanjala sivo glavo nad časopisom in čitala svoj priljubljeni stolpec, ki ga je urejevala »Izkušena teta«. Mnogo ljudi je prosilo v tem stolpcu za svet, toda danes se je posebno zanimala za dopis, ki se je glasil:

«Kaj naj storim? Šele šest tednov sem v službi, pa sem se zaljubila v svojega delodajalca, ki je oženjen. Meni je devetnajst let, njemu pa najmanj štirideset, toda meni se ne zdi star.

Visok je, lepe postave, ima črne lase in globoke modre oči.

Čutim, da se tudi on zanima zame, ker često odredi, da delam čez čas, in potem se očasih tako zagleda vame, kakor da mi hoče zdaj zdaj razodeti svojo ljubezen. Doslej tega še ni storil.

Ondan sem šla k njemu z dopisom in čula sem, da je govoril: »Vem, vem, toda moja žena me ne razume.»

Govoril je z nekim visokim, sivolasim možem in potem se mi je porodila misel, da je to bržkone advokat, s katerim se je posvetoval glede razporeke. Vsaj ko me je videl, da

Prozorno Pelikan nalivno pero

Če hočeš
komu kaj pokloniti,
pokloni Pelikan!

tam stojim in poslušam, kaj govori, je zardel.

Njegova žena je bržčas star zmaj. Včasih ga kliče in kriči v telefon, on ji včasih odgovarja in tudi kriči, večinoma pa odloži slušalko in ne reče nič.

Sem čedno dekle, imam svetle lase, rjave oči in nosim samo lahno obleko, ker vem, da je to moškim všeč. Neki mladenič me neprestano prosi, naj ga vzamem, toda ob mojem ljubem šefu je to le navaden fant.

Kaj naj storim, da mi bo šef razodel ljubezen?

Neka, ki je v dvomih.

Odgovor »Izkušene tete« na to pismo je bil jasen in kratek, toda nekoliko nevljuden. Rekla je, da smatra tisto, »ki je v dvomih«, za domišljavo dekle s preveč bujno fantazijo. Toda pozvala je čitatelje, naj tudi oni povedo svoje mnenje.

Babica je brala stolpec dan za dnem, da bi videla, ali dobi dekle pameten odgovor.

Dopis nekega moža je očital tisti, »ki je v dvomih«, da ni nič drugega kakor koketka, ki ji je vseeno, če razdre tujo rodbino. Drug, s podpisom »Odrešena«, je svetoval tisti, »ki je v dvomih«, naj to pozabi in se posveti delu. Babica sta oba odgovora nekako razočarala.

Slednjič je sklenila, da bo tudi ona nekaj povedala. S trepetajočo roko je napisala za stolpec »Izkušene tete« dopis, v katerem je tisti, »ki je v dvomih«, priporočala, naj vzame tistega mladeniča in naj na šefa pozabi.

V prihodnji številki je čitala svoj odgovor in se zadovoljno nasmehnila. Zdaj je bilo treba čakati samo še na odgovor tiste, »ki je v dvomih«. Prepričana je bila, da odgovor pride. Ocenila je tisto, »ki je v dvomih«, za deklico, ki ne miruje, dokler ne bo stvar rešena.

Čez nekaj dni se je tista, »ki je v dvomih«, res oglasila. Rekla je, da se njena čustva za šefa niso nič izpremenila in da ne more vzeti za moža tistega drugega, ker je premlad.

Konec tedna se je pojavil v stolpcu tale dopis:

»Draga teta, mislim, da je tista, »ki je v dvomih«, nova tajnica mojega moža. Smešno je, če si domišlja, da je vanjo zaljubljen.

Rekel mi je, da se njegova tajnica za pisarno preveč lepo oblači in da jo misli na to opozoriti.

Če je res, da v telefonu nanj kričim, se zaradi tega ni nikoli pritoževal. Drugič bom govorila bolj tiho.

Tisti visoki, sivolasi mož, ki ga je tista, »ki je v dvomih«, zalotila pri mojem možu takrat, ko je slišala, da je moj mož rekel: »Moja žena me ne

razume«, ni advokat, temveč profesor, ki uči mojega moža jasnejše izgovorjave.

Stvar je taka: lansko leto sem skočila v vodo s precejšnje višine, da bi rešila potapljajočo se deklico. Odtlej sem skoraj čisto gluha.

Stari zmaj.

Čez nekaj tednov je bil v stolpcu »Izkušene tete« dopis tiste, »ki je v dvomih«, kateri je oznanjal, da je zapustila službo ter se po babičinem nasvetu poročila s tistim mladeničem.

Babica je to prebrala in modro prikimala. Kanarčku v kletki pa je rekla: »Vedela sem: če je ne spravi k pameti moj prvi dopis, jo bo drugi gotovo.»

Jana Parmova:

Due pismi

Ko se je možila mama (1908)

Predragi Mirko!

Danes pišem poslednje pismo. Danes teden ti ne bo treba več pisati. Oh, če pomislim, da bova stalno skupaj — za vedno!

Vse je že urejeno, bala, marljivost mojih rok in radodarnost ljubih staršev, je že odposlana v najino stanovanje. Vesel boš, ko boš videl, koliko lepih daril se je nabralo. To bodo dra-

gi spomini na najin najlepši dan življenja.

Mama, revica, pregleduje vse s solznimi očmi. In verjemi mi, tudi meni gre na jok — ob misli, da zapuščam svoj dom, kjer sem preživela tako lepa leta. Samo misel nate mi vrača smehljaj na usta. Okrog poročne obleke hodim s svetim spoštovanjem. Je kakor pravljičica o čarodejni vili. To bo moja prva svilena obleka. Ah, mnogo radosti je v mojem srcu... največja me pa čaka, ko se pripelješ k meni ti, moj dragi, za zmeraj.

Iskreno te poljublja tvoja zvesta
Marica.

Ko se moži hčerka (1938)

Boris, danes ti pišem v naglici. Imam toliko skrbi in letanja, da ne vem, kje se me glava drži. Jutri se namreč odpeljem z družbo v Planico. Škoda, da se ne moreš tudi ti odtrgati. Mislim, da bo to prima. Vrnem se približno čez štiri dni in tako bom imela menda še dovolj časa za pripravo na to slavnostno komedijo.

Da bi le že bilo za nama!

Veš, vse to me dela že nervozno. Mama hodi neprestano okrog mene kakor dolina solz in me vsak hip materinsko poučuje. Ampak saj veš, sem se vse to ne prime. In da ti po pravici povem: veselim se, da pridem. Z doma in da bom imela mir pred sekaturami.

Pravkar so mi prinesli poročno obleko. Seveda je sijajna, vlečka je kar na metre, ampak meni bi bolj ugajala poroka v dresu v naši koči kakor poroka pri frančiškanih z vsem pompom in sijajem. No, bosta vsaj Daša in Maša počili od jeze. Da ne pozabim! Teta Ana je poslala velik zaboj, ampak ko smo ga odprli, sem mislila, da me bo smeh raznesel. Pomisli, v zaboju je bil podstavek s kozarci, na katerih so bili naslikani prizori iz Prodane neveste. Boris, zakaj je nisi pregovoril, da naj tega ne kupuje? Kupovati tako oslarijo! Ko bi mi bila kupila vsaj servis za koktejle ali kaj drugega koristnega!

Tudi me jezi, da moja bala še ni narejena. Povsod se piše, da ni dela, in vendar dobavitelji ne morejo izvršiti vseh naročil. S takšno poroko so res nepotrebne skrbi! Morda ti bom še pisala z našega izleta. Drugače pa na svidenje na tisti najin kritični četrtek.

Poljub! Mija.

Zdravilnost citrone

Citronov sok uničuje bolezenske kalu. Kdor se hoče obvarovati nalezljivi-

vih bolezni, naj primeša pitni vodi vselej malo citronovega soka. Za prebavo je dobro, ako včasih tudi ponoči pijemo citronov sok. Seveda bi ne bilo prav, ko bi pili citronov sok v večjih množinah in nerazredčenega, ker bi utegnil razdražiti želodčne sluznice. Če nas glava boli, potegnimo malo citronovega soka skozi nos in si položimo koščke citrone na sence. Pri driski popijmo vsake pol ure kozarec vročega citronovega soka. Vroč citronov sok je najboljše zdravilo, kadar smo prehlajeni.

Mnogim boleznim, ki motijo presnavljanje, je vzrok edinole nedostatek vitaminov. Ker je citróna že po svoji naravi posebno bogata vitaminov, bi se morala prav pogosto uporabljati, bodisi v obliki limonade, bodisi kot začinba zelenjave, solate, kompota, pudinga itd. Kadar si pripravimo proti prehlajenju vročo kopel za noge, prilijemo vselej tudi nekoliko citronovega soka; dognano je, da kopel potem dosti bolje učinkuje. Pogosto predpisujejo citronov sok tudi zoper mrzlico. Vroča limonada povzroča potenje. Pri škrlatinki in malariji je treba žejo gasiti samo s citronovim sokom. Neoslažen citronov sok je zdravično grgralo pri vnetju vrata. Če gospodinji razpokajo roke, naj si pomaga s tem, da natre kožo s citronovim sokom. Z njim ustavimo tudi lahno krvavenje iz nosu, pa tudi iz ran. Če se stare rane slabo celijo, jih je dobro večkrat ovlažiti s svežim, nerazredčenim citronovim sokom. Tudi za ozeblino je dobro, če si jih nadržemo s kosom citrone. Pri vsakršnih vnetjih v ustih priporočamo redno grgranje s citronovim sokom. B.

Izvrstna žikina hrana: Rženo sladno kavo žiko, žikin specialni sterilizirani zdrob za dojenčke in bolnike in žikine higienične krušne drobtine uporabljajo naše gospodinje v svoje popolno zadovoljstvo. Dobite jih pri svojem trgovcu, lahko pa jih naročite tudi direktno od nas. Pražarna žika, Ljubljana.

Brez težav deluje Darmol. Razen tega prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja čajev, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo s priljubljenim odvajalnim sredstvom Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. — Reg 25.801/37.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Goveja juha z zdrobovim ponvičnikom (67). 2. Govedina.

Dobenokus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol

Opl. Reg. L.
Nr. 7009/38

DARMOL

Pražen krompir (na presnem maslu). Omaka iz kislih kumaric.

Zvečer: Svinjski guljaž s kislim zeljem. Krompir v oblicah.

Torek.

Opoldne: 1. Ječmenčkova juha z zelenjavo (17). 2. Spaljki iz pljučne pečenke. Mešana solata. 3. Češpljev kompot.

Zvečer: Jajčne zelenjavne omelete.

Sreda.

Opoldne: 1. Kislo zelje. Prekajena svinina. Krompirjev pire. 2. Orehov puding.

Zvečer: Palačinke z možganskim nadevom.

Četrtek.

Opoldne: 1. Goveja juha z jetrnim rižem. 2. Govedina. Špinača. Ocvrta krompirjeva slanica. 3. Kompot.

Zvečer: Ajdovi žganci. Solata.

Petek.

Opoldne: 1. Kisla repa. Leča. 2. Francoski cmoki. Vegetarijska solata.

Zvečer: Ocvrte sardelice. Lečnata solata z regratom.

Sobota.

Opoldne: 1. Telečja obara s krompirjem. 2. Sirovi štruklji. 3. Kompot.

Zvečer: Krpice s šunko.

Nedelja.

Opoldne: 1. Pomladanska juha (45). 2. Ocvrt priželjc in ocvrta telečja jetra. Gorčični krompir (356). 3. Ocvrti bobi. Kompot.

Zvečer: Bobi. Čaj.

Opomba: Številke v oklepaju pomenijo številke receptov v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za lažje natisnjena jedila prinašamo recepte.

Na presnem maslu pražen krompir.

1 kg krompirja skuhamo in olupimo. Ko je hladen, ga narežemo na 1/4 cm debele rezine. Medtem raztopimo v kozici nad zmernim ognjem 10 dkg presnega masla in stresemo vanjo takoj, ko je maslo raztopljeno, narezani krompir. Medtem ko se krompir praži, dodamo vsakih pet minut še po 2 dkg presnega masla, dokler ga ne porabimo 15 do 16 dkg. Ko je krompir lepo rumen, ga

Doma in na potovanju,
preden greš spat, vedno:

Chlorodont-zobna pasta

osolimo z zmleto soljo in potresemo s sesekljanim peteršiljem ter ga serviramo takoj.

Svaljki iz pljučne pečenke.

35 dkg pljučne pečenke zmeljemo ali pa sesekljam, pokapamo z oljem in počakamo eno uro. Nato narežemo 5 dkg prekajene slanin na drobne kocke, sesekljam nekoliko čebule in zelenega peteršilja, pridenemo 1 jajce, 7 dkg riža, soli in popra. Iz te zmesi naredimo potem majhne svaljke, ki jih povaljamo v moki in dušimo na primerni količini masti ali pa olja ter pomalem zalivamo z vodo. Ko je meso mehko, prilijemo kozarček kisle smetane in počakamo, da vse skupaj še enkrat prevre.

Jajčne zelenjavne omelete.

V skledico ubijemo 8 jajc, pridenemo 2 dkg presnega masla, ki ga raztrgamo na prav majhne koščke, ščepec drobno sesekljanega peteršilja, pelina in drobnjaka ter stepamo jajca z vilicami. Potem razbelimo v kozici nad močnim ognjem 3 dkg presnega masla, stresemo nato vanjo stepena jajca in jih obračamo z vilicami tako dolgo, da se prično beljaki strjevati. Ko se to zgodi, nagremo kozico po strani, da zdrsne omeleta h kraju, potem jo pa stresemo na krožnik in takoj serviramo.

Orehov puding.

Osminko kilograma čajnega masla vmešamo z osminko sladkorja in s 5 rumenjaki. Ko se speni, primešamo osminko debelo zmletih orehov, nekoliko nastrganega limonovega olupka in trd sneg iz 5 beljakov. To zmes stresemo v dobro namazano posodo za puding in jo kuhamo nekako eno uro v sopari. Kuhani puding stresemo potem v skledo, kjer naj se ohladi, nakar ga obložimo s stepeno sladko smetano, potresemo z vaniljevim sladkorjem in okrasimo z odcejenim vloženim sadjem.

Ocvrta krompirjeva slamica.

Surov krompir zrežemo najprej po dolgem na prav tenke ploščice, te pa potem spet po dolgem na tanke paličke, ki jih ocvremo na razbeljeni masti ali pa na olju. Ne smemo pa stresti na mast preveč paličk hkrati, da se ne prično cmariti, in dobro je, če jih prej otreemo s čisto krpo, da so čim bolj suhe. Če hočemo, da ocvrte paličke še bolj hrustajo, jih lahko vržemo nazaj še enkrat za hip na razbeljeno mast ali pa na olje. Ko so pečene, jih potresemo z zmleto soljo in takoj serviramo.

Francoski cmoki.

Zavremo pol litra mleka in vsujemo vanj po malem in zviška 10 dkg pšeničnega zdroba ter medtem mleko ves čas mešamo s kuhalnico. Nato zdrob osolimo in opopramo. Ko vre približno pet minut in se močno zgosti, ga odstavimo in vmešamo vanj na robu ognjišča 10 dkg nastrganega parmezana in nekoliko muškatovega oreška. To testo stresemo v primerno okroglo posodo, ki jo poprej dobro pomazemo s presnim maslom in potresemo z moko, tako, da je dno posode tri prste na visoko z njim pokrito. Ko se testo popolnoma ohladi, ga razrežemo na pravilne oblike, bodisi okrogle, rombaste ali pa rogličaste. Te izrezane cmoke pokladamo v pekačo, poškopimo z juho in potresemo po vrhu nastrganega parmezana in drobtin. Nato polijemo cmoke z raztopljenim presnim maslom in jih v zelo vroči pečici na hitro prepečemo.

Vegetarijanska solata.

Beli fižol ali pa lečo, peso, stročji fižol, krompir in jabolka (zadnje dvoje narežemo na paličke) skuhamo vsako zase in mariniramo potem z oljem, limonovim sokom, soljo in poprom ter dodenemo polno prgišče sesekljanih

Veramon-ovitek z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odslej vsakdo. Prosimo napravite polkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON

Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
Ovitek z 2 tabletama

Oglas reg. pod št. Br. 25.409 od 4. X. 1967

orehov in sesekljane čebule. Za marinado vzamemo lahko tudi gorčico ali pa paradižnikovo mezgo ter pridenemo sesekljanih kislih kumaric in sesekljane peteršilja ali pa drobnjaka. To solato okrasimo s korenjevim ploščicami ali pa s cvetačnimi cveti, ki jih prej v slani vodi skuhamo, nato pa pokapamo z limonovim sokom.

Scherkovi
Nasveti

Puder, ki se
oddrži.

Je »Scherkov Mysticum puder«. To puder prekaša vse druge s svojo sestavo in ker je nedosegljivo fin in duhteč.

Prekrasna nota po obliki in barvi do Scherkove rdečilo za usta, ki pa ni kričeča.

»Guspa! mnogo bolj Vas bo ljubil, če mu ublažite neprijetnost približno. Nabavite mu »Tarr vodo«, ki ne učinkuje samo antiseptično, marveč napravi kožo tudi gladko in nežno.

SCHERK
PARIS - NEW YORK

Scherk Face Lotion

Scherkova voda za nego lica. Pomagala bo tudi Vam, a samo pri redni uporabi. Lice čisti od zajedalcev ter mu daje svež in mladosten videz. Dobi se v vseh boljših strokovnih prodajalnah za ceno Din. 18.-, 35.-, 56.- itd.

Pošljem Vam prav rad vzorec, če pošljete svoj naslov tvrdki Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačićev trg 1. ter priložite Din. 3.- v poštinih znamkah za poštino.

Proti zaprtju

Leopilule

Oglas reg. S br. 3/36 dne 19. II. 1936

Samo kdor pravilno kuha, kuha dobro in varčno! To velja za vsako jed, posebno pa še za belo kavo. Kadar kuhate kavo, mislite na tole: Za dobro belo kavo je treba dodati dobro mero »Pravega Francka« — rajši malo več, kakor pa premalo!

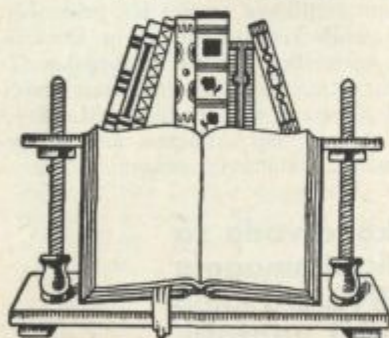
Steznik, ki Vas bo zadovoljil v vsakem pogledu, Vam napravi točno po meri IRENA SALAJ, Ljubljana, Tyrševa 1-a.

Najlepši
okras sobe je

knjižna omara

z lepo in okusno
vezanimi

knjigami. Lepo vezavo,
od preproste do naj-
finejše, Vam pa oskrbi

knjigovezničica

Jože Žabjek
Ljubljana, Dalmatinova 10

Izdelava vsakovrstnih
trgovskih knjig po na-
ročilu, kakor tudi vseh
drugih v to stroko
spadajočih del.
Lastni črtalni stroj

Ocvrti bob.

Testo: Četrť litra vode, 5 dkg presnega masla, 2 dkg sladkorja in ščepec soli kuhamo. Ko dobro prevre, potegnemo posodo z ognja, stresemo v tekočino 12 dkg moke, vso naenkrat, in jo premešamo s kuhalnico. Tako nastane v posodi gosto testo, ki ga pokrijemo, da se 2—3 minute nad zmernim ognjem suši, in ga medtem večkrat premešamo, da se ne prime posode. Ko se loči od kuhavnice in postane gosto, porinemo posodo h kraju, primešamo testu 3—4 jajca, drugega za drugim, in ves čas čvrsto mešamo. Tako dobimo voljno, bolj redko testo, ki pa ne sme biti tekoče.

Kako jih cvremo: V kozici razbelimo precej olja ali pa masti, da se bobí lepo cvro, ne sme pa biti mast v začetku prevroča. Nato zajemamo testo z žličko v obliki kroglice in jih cvremo, pri tem pa pazimo, da postaja mast vedno bolj vroča. Bobi so pečeni nekako v petih minutah. Opozarjamo pa, da ne smemo vreči na mast preveč bobov hkrati, ker zelo narastejo in bi se potem ne mogli v masti kar sami obrniti. Biti morajo vseskozi prepečeni, lepo rumeni in morajo hrustati. Ko so ocvrti, jih zložimo v obliki grmade na krožnik, potresemo s sladkorjem in serviramo vroče s kakšno kremo, z vložnim sadjem ali pa s kompotom.

Angleška krema: V kotličku stepamo štiri rumenjake, 15 dkg sladkorja in nekoliko vanilije. Ko postane zmes belkasta, vmešamo vanjo še pol litra vrelega mleka. Potem postavimo posodo nad ogenj in narahlo mešamo s kuhalnico tako dolgo, dokler ne prične zmes vreti (ne sme pa popolnoma zavreti). Nato odmaknemo posodo z ognja

Moj ljubljeneč
oves-

„Eta“ ovsene kosmiče

ker hočem costati tudi tako odporen in krepak, kajti moj ded, ki je bil na Škotskem, mi je pravil, kako zdravilna in krepilna hrana so ovseni kosmiči. „ETA“ ovseni kosmiči krepijo mišice, pospešujejo prebavo in so odlična ljudska hrana za odrasle in otroke. Za 7—din dobite v vsaki trgovini zavitek „ETA“ ovsenih kosmičev.

in precedimo kremo skozi gosto cedilo, nakar jo serviramo toplo ali mrzlo, kakršna se pač bolje poda k dotični jedi. Če imamo rajši bolj gosto kremo, ji primešamo, preden prilijemo mleko, pol žličke riževe moke.

To kremo pripravimo lahko tudi s kavo, čokolado, z rumom ali pa s pomarančami.

(Nadaljevanje.)

Kako obvarujemo perutnino, da se ne prehladi?

Zvečer, ko že vsa perutnina spi, stopimo v kurnico in pozorno poslušajmo, ali katera izmed živali kašlja, kiha, hrope ali težko diha. Vse takšne živali moramo takoj ločiti od drugih in jih pričiti takoj zdraviti, zakaj iz prehlada se kaj rade razvijejo hujše bolezni. Najbolje je seveda, če kokoši že od mladega utrjujemo tako, da spe ponoči v odprtih kurnicah, ker se potem le malokdaj prehlade. Dalje moramo tudi paziti, da kokoši niso nikdar na prepihu in da kurnica ni vlažna.

Kako prisilimo kokoš, da vali?

Prisiliti je sploh ne moremo, pač jo pa lahko k temu navajamo, če ji na primer denemo v gnezdo nekaj jajc iz porcelana. Dobro je tudi, če ji dajemo hrano, ki ima v sebi dosti beljakovin, ali pa klični oves.

Kakšna jajca so na oči najboljša za valjenje?

Neglede na to, da morajo biti jajca od zdravih in dobro razvitih živali, lahko spoznamo tudi po nekaterih znanjih znakih, ali so dobra za valjenje ali ne. Najboljša so srednjevelika oziroma srednjetežka (55—60 g) jajca, nikakor pa niso primerna prav majhna ali posebno velika jajca in jajca z nenavadno obliko. Podolgovata jajca na primer preveč stiskajo zaplodek, prav okrogla pa pritiskajo preveč na glavo in na zadek in se mladiči težko izvale. Slaba so tudi jajca, ki imajo tanko ali raskavo lupino, potem jajca, ki so luknjičava, in pa takšna, ki so zelo umazana. Rjava jajca potrebujejo nekaj več časa, da se mladiči izvale, kakor bela, zato jih ne smemo mešati.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinskih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.

Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinska knjiga Din 80.—.

Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—. Vezava Din 60.—.

Deset broširanih redbinskih knjig Din 67.—. Vezava Din 60.—.

Rokopisal se ne vračajo.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/1. Tel. 21-82.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavniki: Ivar Ovsenik v Ljubljani.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Presenetljivo odkritje zdravnikov **vrača mladost** uveli gubasti koži

Neki dunajski medicinski strokovni list objavlja poslednje zmagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam in celo tudi starim mamcam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Ženske petdesetih in celo tudi šestdesetih let lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo.

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvežijo in pomladijo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkorišča njena odkritja tega

profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. Njen ekstrakt živih kožnih celic, ki se imenuje »Biocel«, se lahko najde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kemičnih preizkušnjah so bile pri ženskah od 60 do 70 let gube odstranjene v šestih tednih (glej izčrpno poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo, medtem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez maščobe). Ona razkroja zajedalce, krči povečane znojnice in napravi najtemnejšo in najodpornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zajamčeni ali pa se Vam vrne denar.

Pokažite

„Ženo in dom“
svojim znankam
in prijateljicam in
jih pridobite za
naročnice. Za
dve pridobljeni
naročnici dobite
svilene nogavice.

HERSAN ČAJ

deluje dohro pri boleznih želodca, jeter in ledvic.

Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih.

Lajša muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.

Blaži težave pri mesečnem perilu in menih.

Odpravlja motnje pri debeljenju in napravi človeka vitkega.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Reg. S. št. 19830/933

Ljuba Prenner
avtorica romana „Življenje za hrbtnom“

Nov roman naših ljudi in naših obmejnih
krajev. Naroča se pri založbi „Evalit“,
Ljubljana, Dalmatinova 8
Stane vezan v platno 60 din, broširan 40 din